

T.C.
ANKARA
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1192
KARAR NO : 2023/2335

DAVACI :
VEKİLİ : AV. MUSTAFA GÜLER
-UETS[16445-44822-03957]

DAVALI : ANKARA VALİLİĞİ
VEKİLİ : AV. [REDACTED]
Ankara İl Sağlık Müdürlüğü Etlik Şehir Hastanesi Kampüsü
Varlık Mah. Halil Sezai Erkut Cad. No:5
Yenimahalle/ANKARA

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, muayenehanesinde yapılan denetimde hastalarına ait kişisel sağlık verilerini bakanlık merkez birimine bildirmediğinin tespit edilmesi üzerine Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 22. maddesinin 3. fıkrasında belirtilen yükümlülüğü yerine getirmediğinden aynı Yönetmeliğin Eki Ek 10/a Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Muayenehane Denetim ve İdari Yaptırım Uygulama Formunun 32. sırası uyarınca 1. uyarı müeyyidesinin uygulanması ve söz konusu eksikliğin tamamlanması için otuz gün süre verilmesine ilişkin İl Sağlık Müdürlüğü'nün 26/05/2023 tarih ve 216375662 sayılı Olur işleminin; kişisel verilerin ihlaline yol açacağı bazı hasta verilerini işlemediği iddiasıyla iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Ankara ili, Çankaya ilçesi,..... Caddesi, No:../.. faaliyette bulunan davacının, İl Sağlık Müdürlüğü Sağlık Hizmetleri İzleme, Değerlendirme ve Denetim Birimi ekiplerince muayenehanesinde yapılan denetimde hastalarına ait kişisel sağlık verilerini bakanlık merkez birimine bildirmediğinin tespit edilmesi üzerine dava konusu işlemin tesis edildiği, tesis edilen işlemin hukuka uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 2. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava; davacı tarafından, muayenehanesinde yapılan denetimde hastalarına ait kişisel sağlık verilerini bakanlık merkez birimine bildirmediğinin tespit edilmesi üzerine Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 22. maddesinin 3. fıkrasında belirtilen yükümlülüğü yerine getirmediğinden aynı Yönetmeliğin Eki Ek 10/a Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Muayenehane Denetim ve İdari Yaptırım Uygulama Formunun 32. sırası uyarınca 1. uyarı müeyyidesinin uygulanması ve söz konusu eksikliğin tamamlanması için otuz gün süre verilmesine ilişkin İl Sağlık Müdürlüğü'nün 26/05/2023 tarih ve 216375662 sayılı Olur işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 22/3. maddesinde, "Sağlık kuruluşları tarafından kayıt altına alınan kişisel sağlık verileri 24.03.2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile ikinci

T.C.
ANKARA

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1192

KARAR NO : 2023/2335

el düzenlemelere ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 378 inci maddesine uygun bir şekilde Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara göre işlenerek merkezi sağlık veri sistemine aktarılır. Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak diğer iş ve işlemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin gönderilmesi zorunludur. Açıklama; Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak diğer iş ve işlemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin gönderilmesi zorunludur." " hükmü, Eki Ek10/a, " Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetleri Sunulan Muayenehane Denetimi Sorgu ve İdari Yaptırım Uygulama Formu 32. sıra "1. tespitte sağlık tesisi uyarılır, otuz gün süre verilir. 2. tespitte sağlık tesisi uyarılır, on beş gün süre verilir. 3. tespitte sağlık tesisinin bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde biri oranında idareye para cezası ve on beş gün süre verilir. 4. tespitte idare para cezası bir kat arttırılarak uygulanır ve on beş gün süre verilir. 5. tespitte idare para cezası bir kat arttırılarak uygulanır ve on beş gün süre verilir. 5. tespitte sağlık tesisinin faaliyeti on gün durdurulur." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, Ankara ili, Çankaya ilçesi, ... Caddesi, No:../.. faaliyette bulunduğu ve İl Sağlık Müdürlüğü Sağlık Hizmetleri İzleme, Değerlendirme ve Denetim Birimi ekiplerince muayenehanesinde yapılan denetimde hastalarına ait kişisel sağlık verilerini bakanlık merkez birimine bildirmediğinin tespit edilmesi üzerine Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 22/3. maddesinde belirtilen yükümlüğü yerine getirmediğinden aynı Yönetmeliğin Eki Ek 10/a Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Muayenehane Denetim ve İdari Yaptırım Uygulama Formu 32. sırası uyarınca 1. uyarı müeyyidesinin uygulanması ve söz konusu eksikliğin tamamlanması için otuz gün süre verilmesine ilişkin İl Sağlık Müdürlüğünün 26/05/2023 tarih ve 216375662 sayılı Olur işleminin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Serbest Diş hekimlerine verilen ihtar puanlarının yukarıda metnine yer verilen Yönetmelik ile belirlenen fiillere karşılık gelen yaptırımlar olması ve faaliyetinin 15 gün süre ile durdurulmasına neden olduğu gözönüne alındığında, bunun disiplin yaptırımı niteliğinde bir işlem olması ve bu işlemin de Anayasal ve yasal düzenlemelerde disiplin yaptırımları için belirlenen ilke ve usullere uygun olarak tesis edilmesi gerekmektedir.

Bu durumun sağlanması ise; adil yargılanma hakkının bir gereği olarak, tarafsız bir soruşturmacı tarafından yürütülecek soruşturma ile mümkündür. İlgili hakkında yürütülecek soruşturmada ise; nesnel sonuçlara varılması için lehte ve aleyhte tüm delillerin toplanması ve toplanan deliller esas alınarak, varılacak hukuki sonucun ilgili kamu personeline bildirilmesi ve söz konusu kamu personelinin kendisini savunma olanağının sağlanması ile mümkün olabilecektir.

Mahkememizin 22/11/2023 tarihli kararıyla davalı idareden "Dava konusu işlem tesis edilmeden önce soruşturmacı atanıp atanmadığı sorularak soruşturmacı atanmışsa düzenlenen soruşturma raporunun dava dosyasına sunulmasının istenilmesine, " karar verilmiş, olup davalı idarece sunulan cevabi yazı ve eki belgelerden soruşturmacı atanmadığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda; usulüne uygun şekilde soruşturmacı tayini yoluyla davacının ihtar puanı verilmesini gerektirecek bir eylemde bulunup bulunmadığı hususu araştırılmak suretiyle, düzenlenecek soruşturma raporunda getirilecek teklife göre işlemin tesis edilmesi gerekirken, bu usule uyulmaksızın, davacının savunması alınmak suretiyle tesis edilen dava konusu

T.C.
ANKARA
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1192
KARAR NO : 2023/2335

işlemlerde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan ve davacı tarafından karşılanan 442,90-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 10.500,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, öncesinde talep edilmemesi halinde artan posta avansının kararın kesinleşmesinden sonra re'sen davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30 gün** içerisinde **Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne** istinaf yolu açık olmak üzere, 29/12/2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı :	179,90 TL	
Karar Harcı :	179,90 TL	
Vekalet Harcı :	25,60 TL	
Posta Gideri :	57,50 TL	
TOPLAM :	442,90 TL	

T.C.
KOCAELİ
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/632
KARAR NO : 2023/1084

Davacı _____ :

Vekili _____ : Av. Mustafa Güler
UETS[16445-44822-03957]

Davalı _____ : Kocaeli Valiliği

Vekili _____ : Av. _____
İl Sağlık Müdürlüğü İzmit/Kocaeli

Davanın Özeti _____ : Serbest Diş Hekimi olarak Kocaeli ili, Gölcük ilçesi,..... adresinde faaliyette bulunan davacı tarafından, muayenehanesinde yapılan denetimde hastalarına ait kişisel sağlık verilerini bakanlık merkez birimine bildirmediğinin tespit edilmesi üzerine Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 22. maddesinin 3. fıkrasında belirtilen yükümlülüğü yerine getirmedikten sonra aynı Yönetmeliğin Eki Ek 10/a Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Muayenehane Denetim ve İdari Yaptırım Uygulama Formunun 32. sırası uyarınca 1. uyarı müeyyidesinin uygulanması ve söz konusu eksikliğin tamamlanması için otuz gün süre verilmesine ilişkin İl Sağlık Müdürlüğünün 11.04.2023 tarih ve 29944188 sayılı Olur işleminin; kişisel verilerin açık rıza olmaksızın sınırsız ve ölçüsüz şekilde işlenmesinin hukuka uygun olmadığı gibi Bakanlıkça bu konuda usul ve esaslar belirlenmemiş olduğu, merkezi sistemle veri paylaşımı yapılamadığı gerekçesiyle ihtar puanı cezası verilmesinin hukuka aykırı olduğu iddialarıyla iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti _____ : Savunma dilekçesi verilmemiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Kocaeli 2. İdare Mahkemesince gereği görüldü:

Dava; Serbest Diş Hekimi olarak görev yapan davacının, Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliği uyarınca 1. uyarı müeyyidesinin uygulanması ve söz konusu eksikliğin tamamlanması için otuz gün süre verilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 22/3. maddesinde, "Sağlık kuruluşları tarafından kayıt altına alınan kişisel sağlık verileri 24.03.2016

T.C.
KOCAELİ
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/632
KARAR NO : 2023/1084

tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile ikinci el düzenlemelere ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 378 inci maddesine uygun bir şekilde Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara göre işlenerek merkezi sağlık veri sistemine aktarılır. Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak diğer iş ve işlemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin gönderilmesi zorunludur. Açıklama; Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak diğer iş ve işlemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin gönderilmesi zorunludur." " hükmü, Eki Ek10/a, " Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetleri Sunulan Muayenehane Denetimi Sorgu ve İdari Yaptırım Uygulama Formu 32. sıra "1. tespitte sağlık tesisi uyarılır, otuz gün süre verilir. 2. tespitte sağlık tesisi uyarılır, on beş gün süre verilir. 3. tespitte sağlık tesisinin bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde biri oranında idareye para cezası ve on beş gün süre verilir. 4. tespitte idare para cezası bir kat arttırılarak uygulanır ve on beş gün süre verilir. 5. tespitte idare para cezası bir kat arttırılarak uygulanır ve on beş gün süre verilir. 5. tespitte sağlık tesisinin faaliyeti on gün durdurulur." hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden;

Davacının Serbest Diş Hekimi olarak Kocaeli ili, Gölcük ilçesi, ... adresinde faaliyette bulunduğu ve İl Sağlık Müdürlüğü Sağlık Hizmetleri İzleme, Değerlendirme ve Denetim Birimi ekiplerince muayenehanesinde yapılan denetimde hastalarına ait kişisel sağlık verilerini bakanlık merkez birimine bildirmediğinin tespit edilmesi üzerine Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 22/3. maddesinde belirtilen yükümlüğü yerine getirmediğinden aynı Yönetmeliğin Eki Ek 10/a Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Muayenehane Denetim ve İdari Yaptırım Uygulama Formu 32. sırası uyarınca 1. uyarı müeyyidesinin uygulanması ve söz konusu eksikliğin tamamlanması için otuz gün süre verilmesine ilişkin İl Sağlık Müdürlüğünün 11.04.2023 tarih ve 29944188 sayılı Olur işleminin tesis edildiği, bu işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta;

Serbest Diş hekimlerine verilen ihtar puanlarının yukarıda metnine yer verilen Yönetmelik ile belirlenen fiillere karşılık gelen yaptırımlar olması ve faaliyetinin 15 gün süre ile durdurulmasına neden olduğu gözönüne alındığında, bunun disiplin yaptırımı niteliğinde bir işlem olması ve bu işlemin de Anayasal ve yasal düzenlemelerde disiplin yaptırımları için belirlenen ilke ve usullere uygun olarak tesis edilmesi gerekmektedir.

Bu durumun sağlanması ise;

Adil yargılanma hakkının bir gereği olarak, tarafsız bir soruşturmacı tarafından yürütülecek soruşturma ile mümkündür. İlgili hakkında yürütülecek soruşturmada ise; nesnel sonuçlara varılması için lehte ve aleyhte tüm delillerin toplanması ve toplanan deliller esas alınarak, varılacak hukuki sonucun ilgili kamu personeline bildirilmesi ve söz konusu kamu personelinin kendisini savunma olanağının sağlanması ile mümkün olabilecektir.

T.C.
KOCAELİ
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/632
KARAR NO : 2023/1084

Bu durumda;

Usulüne uygun şekilde soruşturmacı tayini yoluyla davacının ihtar puanı verilmesini gerektirecek bir eylemde bulunup bulunmadığı hususu araştırılmak suretiyle, düzenlenecek soruşturma raporunda getirilecek teklife göre işlemin tesis edilmesi gerekirken, bu usule uyulmaksızın, davacının savunması alınmak suretiyle tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle;

1-Dava konusu işlemin iptaline,

2-Aşağıda dökümü yapılan 442,90-TL yargılama gideri ile kararın verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 5.500,00-TL avukatlık ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

3-Varsa artan posta ücretinin talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra re'sen davacıya iadesine,

4-Kararın tebliğinden itibaren **otuz (30) gün** içerisinde **İstanbul Bölge İdare Mahkemesine** istinaf yolu açık olmak üzere, 11.09.2023 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Yargılama Giderleri	
Başvurma Harcı	179,90 TL
Karar Harcı	179,90 TL
Vekalet Harcı	25,60 TL
Posta Gideri	57,50 TL
Toplam	442,90 TL

T.C.
ANKARA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1609
KARAR NO : 2024/423

DAVACI : [REDACTED]
VEKİLİ : AV. HAZAL AKTEPE
-UETS[16335-33540-86483]

DAVALI : ANKARA VALİLİĞİ (E-Tebliğatlıdır)
VEKİLİ : AV. [REDACTED]
Ankara İl Sağlık Müdürlüğü Mehmet Akif Ersoy Mahallesi Bağdat
Caddesi No:62 Macunköy Yenimahalle/ANKARA

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, muayenehanesinde yapılan 09.03.2023 tarihli denetimde hastalarına ait kişisel sağlık verilerini bakanlık merkez birimine bildirmediğinin tespiti sonrasında Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 22. maddesinin 3. fıkrasında belirtilen yükümlülüğü yerine getirmedikten sonra aynı Yönetmeliğin Eki Ek 10/a Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Muayenehane Denetim ve İdari Yaptırım Uygulama Formunun 32. sırası uyarınca 1. uyarı müeyyidesinin uygulanması ve söz konusu eksikliğin tamamlanması için otuz gün süre verilmesine karşın 05.06.2023 tarihinde yapılan denetimde eksikliğin giderilmediğinin tespit edildiğinden bahisle aynı Yönetmelik kapsamında 2023 yılı için ikinci defa uyarılması ve eksikliğin giderilmesi için on beş gün süre verilmesine ilişkin Ankara Valiliği İl Sağlık Müdürlüğünün 08/06/2023 tarih ve 217421161 sayılı Olur işleminin; hukuka aykırı olduğu, temel haklara müdahale için öngörülen şartların bulunmadığı, demokratik bir toplumda gerekli ve ölçülü bir müdahale olmadığı, özel hayatın gizliliğine müdahale için gerekli yasalılık şartını taşımadığı, soruşturma açılmadığı, temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası sözleşme hükümleri ile çeliştiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Tesis edilen işlemin hukuka uygun olduğu, meri mevzuatta Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Muayenehane Denetim Sorgu ve İdari Yaptırım Uygulama Formunun 32. Maddesine aykırılığın tespiti halinde sağlık tesisinin uyarılacağına düzenlendiği yapılacak soruşturma sonunda idari yaptırım uygulanacağına yönelik düzenleme bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 4. İdare Mahkemesi'nce, duruşma için önceden belirlenip taraflara duyurulan 07.03.2024 tarihinde yapılan duruşmaya davacı [REDACTED] ve vekili Av. Hazal Aktepe ile davalı idare vekili Av. [REDACTED]'in geldiği görüldükten sonra duruşmaya son verildi. Taraflara usulüne uygun söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verildi. Dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava; davacı tarafından, muayenehanesinde yapılan 09.03.2023 tarihli denetimde hastalarına ait kişisel sağlık verilerini bakanlık merkez birimine bildirmediğinin tespiti sonrasında Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 22. maddesinin 3. fıkrasında belirtilen yükümlülüğü yerine getirmedikten sonra aynı Yönetmeliğin Eki Ek 10/a Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Muayenehane Denetim ve İdari Yaptırım Uygulama Formunun 32. sırası uyarınca 1. uyarı müeyyidesinin uygulanması ve söz konusu eksikliğin tamamlanması için otuz gün süre verilmesine karşın 05.06.2023 tarihinde yapılan denetimde eksikliğin giderilmediğinin

T.C.
ANKARA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1609

KARAR NO : 2024/423

tespit edildiğinden bahisle aynı Yönetmelik kapsamında 2023 yılı için ikinci defa uyarılması ve eksikliğin giderilesi için on beş gün süre verilmesine ilişkin Ankara Valiliği İl Sağlık Müdürlüğünün 08/06/2023 tarih ve 217421161 sayılı Olur işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 22/3. maddesinde, "Sağlık kuruluşları tarafından kayıt altına alınan kişisel sağlık verileri 24.03.2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile ikinci el düzenlemelere ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 378 inci maddesine uygun bir şekilde Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara göre işlenerek merkezi sağlık veri sistemine aktarılır. Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak diğer iş ve işlemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin gönderilmesi zorunludur. Açıklama; Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak diğer iş ve işlemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin gönderilmesi zorunludur." " hükmü, Eki Ek10/a, " Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetleri Sunulan Muayenehane Denetimi Sorgu ve İdari Yaptırım Uygulama Formu 32. sıra "1. tespitte sağlık tesisi uyarılır, otuz gün süre verilir. 2. tespitte sağlık tesisi uyarılır, on beş gün süre verilir. 3. tespitte sağlık tesisinin bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde biri oranında idareye para cezası ve on beş gün süre verilir. 4. tespitte idare para cezası bir kat artırılarak uygulanır ve on beş gün süre verilir. 5. tespitte idare para cezası bir kat artırılarak uygulanır ve on beş gün süre verilir. 5. tespitte sağlık tesisinin faaliyeti on gün durdurulur." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, Ankara ili, Çankaya ilçesi, Kavaklıdere, ██████████ Sokak No: ██████████ faaliyette bulunduğu ve 09.03.2023 tarihinde İl Sağlık Müdürlüğü Sağlık Hizmetleri İzleme, Değerlendirme ve Denetim Birimi ekiplerince muayenehanesinde yapılan denetimde hastalarına ait kişisel sağlık verilerini bakanlık merkez birimine bildirmediğinin tespit edilmesi üzerine Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 22/3. maddesinde belirtilen yükümlüğü yerine getirmedikten İl Sağlık Müdürlüğünün 26/05/2023 tarih ve 216375662 sayılı Olur işlemi ile Yönetmeliğin Eki Ek 10/a Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Muayenehane Denetim ve İdari Yaptırım Uygulama Formu 32. sırası uyarınca 1. uyarı müeyyidesinin uygulanması ve söz konusu eksikliğin tamamlanması için otuz gün süre verilmesine ilişkin işlem tesis edildiği, 05.06.2023 tarihinde yapılan denetimde de verilen süreye rağmen eksikliğin giderilmediğinin tespit edildiğinden bahisle Yönetmelik kapsamında 2023 yılı için ikinci defa uyarılması ve eksikliğin giderilesi için on beş gün süre verilmesine ilişkin Ankara Valiliği İl Sağlık Müdürlüğünün 08/06/2023 tarih ve 217421161 sayılı Olur işlemi İl Sağlık Müdürlüğünün 26/05/2023 tarih ve 216375662 sayılı Olur işleminin tesisi üzerine anılan işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Serbest Diş hekimlerine yönelik tesis edilen uyarı yaptırımının yukarıda metnine yer verilen Yönetmelik ile belirlenen fiillere karşılık gelen yaptırımlar olması gözönüne alındığında, bunun disiplin yaptırımı niteliğinde bir işlem olması ve bu işlemin de Anayasal ve yasal düzenlemelerde disiplin yaptırımları için belirlenen ilke ve usullere uygun olarak tesis edilmesi gerekmektedir.

Bu durumun sağlanması ise; adil yargılanma hakkının bir gereği olarak, tarafsız bir soruşturmacı tarafından yürütülecek soruşturma ile mümkün olup bu çerçevede ilgili hakkında yürütülecek soruşturmada ise; nesnel sonuçlara varılması için lehte ve aleyhte tüm delillerin toplanması ve toplanan deliller esas alınarak, varılacak hukuki sonucun ilgili kamu personeline bildirilmesi ve söz konusu kamu personelinin kendisini savunma olanağının sağlanması ile mümkün olabilecektir.

Uyuşmazlıkta, davalı idarenin cevap dilekçesi içeriği ve eklerinden dava konusu işlemin tesisi öncesinde soruşturmacı atanmadığı anlaşılmaktadır.

T.C.
ANKARA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1609
KARAR NO : 2024/423

Bu durumda; usulüne uygun şekilde soruşturmacı tayini yoluyla davacının 2.defa uyarılmasını gerektirecek bir eylemde bulunup bulunmadığı hususu araştırılmak suretiyle, düzenlenecek soruşturma raporunda getirilecek teklife göre işlemin tesis edilmesi gerekirken, bu usule uyulmaksızın, davacının savunması alınmak suretiyle tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 666,60 TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 20.900,00 TL vekalet ücretinin davada haksız çıkan davalı idare tarafından davacı tarafa verilmesine, artan posta avansının istemi halinde derhal, aksi takdirde karar kesinleştikten sonra resen davacı tarafa iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren **otuz (30) gün** içerisinde **Ankara Bölge İdare Mahkemesi** nezdinde **istinaf** yolu açık olmak üzere 14/03/2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

BAŞKAN VEKİLİ

Üye

Üye

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı	:	269,85 TL
Karar Harcı	:	269,85 TL
Vekalet Harcı	:	38,40 TL
Posta Gideri	:	88,50 TL
TOPLAM	:	666,60 TL

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2018/118

Karar Sayısı : 2023/180

Karar Tarihi: 26/10/2023

İPTAL DAVASINI AÇAN: Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Engin ALTAY, Özgür ÖZEL, Engin ÖZKOÇ ile birlikte 137 milletvekili (E.2018/118)

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu (E.2020/100)

DAVA VE İTİRAZIN KONUSU: 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan (1) numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin

A. 8. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (f) bendinde yer alan “...*bilgi toplamak*...” ibaresinin,

B. 12. maddesinin;

C. 13. maddesinin;

1. (2) numaralı fıkrasının;

a. İkinci cümlesinde yer alan “*Cumhurbaşkanı tarafından atananlar hariç olmak üzere*...” ibaresinin,

b. Üçüncü cümlesinin,

2. (3) numaralı fıkrasının;

a. Birinci cümlesinde yer alan “...*ile adli ve idari yargı mensupları*...” ibaresinin,

b. Üçüncü cümlesinde yer alan “...*izin, disiplin ve sağlık hak ve işlemleri yönünden bu Kararname hükümlerine tâbidir.*” ibaresinin,

3. (7) numaralı fıkrasının,

Ç. 14. maddesinin;

1. (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “...*657 sayılı Kanunun ve diğer kanunların sözleşmeli personele ilişkin hükümlerine bağlı kalınmaksızın*...” ibaresinin,

2. (3) ve (4) numaralı fıkralarının,

D. 15. maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan “...*hâkim ve savcı sınıfından olanların terfileri mümtazen*...” ibaresinin,

CC. CBK'nın 378. Maddesinin İncelenmesi

1. İptal Talebinin ve İtirazın Gerekçeleri

373. Dava dilekçesinde ve başvuru kararında özetle; Sağlık Bakanlığı tarafından toplanan ve işlenen verilerin kişisel veri olduğu, kişisel verilerin ancak kanunda öngörülen hâllerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebileceği, kişisel verilerin korunmasına ilişkin usul ve esasların kanunla düzenlenebileceği, bu konuda CBK ile düzenleme yapılamayacağı, veri toplanması ve bazı hâllerde zorunluluk arz edecek şekilde bu işlemin gerçekleştirilmesi için ilgili idarelere çerçevesi, ilke ve esasları ortaya konulmaksızın yetki verilmesinin hukuki belirlilik ilkesine aykırı olduğu belirtilerek kuralın Anayasa'nın 2., 20. ve 104. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

374. Dava dilekçesinde ve başvuru kararında konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın 2. ve 20. maddelerine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden bu husustaki inceleme anılan fıkra kapsamında yapılacaktır.

375. CBK'nın 378. maddesinin (1) numaralı fıkrasında sağlık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sağlık kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarına müracaat edenlerin, sağlık hizmetinin gereği olarak vermek zorunda oldukları veya kendilerine verilen hizmete ilişkin kişisel verilerinin işlenebileceği, (2) numaralı fıkrasında ise Sağlık Bakanlığının sağlık hizmetinin verilmesi, kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması ve maliyetlerin hesaplanması amacıyla (1) numaralı fıkra kapsamında elde edilen verileri alarak işleyebileceği, bu verilerin 7/4/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda öngörülen şartlar dışında aktarılamayacağı ifade edilmiştir. Maddenin (3) numaralı fıkrasında Bakanlığın toplanan ve işlenen kişisel verilere, ilgili kişilerin kendilerinin veya yetki verdikleri üçüncü kişilerin erişimlerini sağlayacak bir sistem kuracağı, (4) numaralı fıkrasında kurulan sistemlerin güvenliği ve güvenilirliği ile ilgili standartların Kişisel Verileri Koruma Kurulunun belirlediği ilkelere uygun olarak Bakanlıkça belirleneceği, Bakanlığın elde edilen kişisel sağlık verilerinin güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri alacağı, bu amaçla sistemde kayıtlı bilgilerin hangi görevli tarafından ne amaçla kullanıldığının denetlenmesine imkân tanıyan bir güvenlik sistemi kuracağı belirtilmiş; (5) numaralı fıkrasında sağlık personeli istihdam eden kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri ve gerçek kişilerin, istihdam ettiği personeli ve personel hareketlerini Bakanlığa bildirmekle yükümlü oldukları ifade edilmiştir. (6) numaralı fıkrada ise kişisel sağlık verilerinin işlenmesi, güvenliği ve bu maddenin uygulanması ile ilgili diğer hususların Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüştür.

376. CBK'nın 8. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (f) bendinde yer alan "...bilgi toplamak..." ibaresinin Anayasa'ya uygunluk denetimi bölümünde belirtilen gerekçeler mahiyetine uygun düşüğü ölçüde dava konusu kural için de geçerlidir.

377. Buna göre sağlık hizmetleriyle ilgili olarak kişisel verilerin toplanmasına, işlenmesine, aktarılmasına, bu kişisel verilere erişim sisteminin kurulmasına, sistemin

güvenliğinin sağlanmasına ilişkin düzenlemeler içeren kural CBK ile düzenlenemeyecek yasak alan içinde kalmaktadır.

378. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural, Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırı görülerek iptal edildiğinden kuralın ayrıca konu bakımından yetki yönünden aynı fıkranın birinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

Kural, konu bakımından yetki yönünden Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırı görülerek iptal edildiğinden içerik yönünden incelenmemiştir.

ÇÇ. CBK'nın 380. Maddesinin (3) Numaralı Fıkrasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

379. Dava dilekçesinde özetle; kuralla serbest bölgelerde faaliyet gösteren sağlık kurum ve kuruluşlarına vergi, resim ve harç benzeri bir mali yükümlülük getirildiği, CBK ile vergi, resim ve harç benzeri mali yükümlülük getirilemeyeceği, bu yükümlülüklerin ancak kanunla konulup değiştirilebileceği veya kaldırılabilceği, verginin kanuniliği ilkesi gereği verginin konusunun, matrahının ve oranının kanunla belirlenmesi gerektiği, bu konularda CBK ile düzenleme yapılamayacağı belirtilerek kuralın Anayasa'nın 73. ve 104. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

380. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın 73. maddesine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden bu husustaki inceleme anılan fıkra kapsamında yapılacaktır.

381. Kuralla serbest bölgelerde faaliyet gösteren sağlık kurum ve kuruluşlarının aylık gayrisafi hasılatının binde beşini geçmemek üzere Cumhurbaşkanınca belirlenecek oran üzerinden hesaplanacak tutarın, 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu hükümleri çerçevesinde ilgili serbest bölge idaresi tarafından işletmecilerinden tahsil edilerek takip eden ayın yirmisine kadar Ticaret Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesaplarına aktarılacağı ve genel bütçeye gelir kaydedileceği öngörülmüştür.

382. Anayasa'nın "İkinci Kısım"ının "Siyasî Haklar ve Ödevler" başlıklı "Dördüncü Bölüm"ünde yer alan 73. maddesinde herkesin kamu giderlerini karşılamak üzere mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlü bulunduğu, vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımının maliye politikasının sosyal amacı olduğu, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin kanunla konulması, değiştirilmesi veya kaldırılması gerektiği belirtilerek hem mükellefler hem de devlet yönünden vergi ödevinin temel ilkeleri gösterilmiştir. Buna göre vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülük getirilmesine ilişkin konular CBK ile düzenlenemeyecek yasak alan içinde kalmaktadır.

2. İçeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

V. 320. maddesinin (3) numaralı fıkrasının;

1. "...*Bakanlık Maarif Müfettişlerinin ve Bakanlık Maarif Müfettiş Yardımcılarının görev, yetki ve sorumlulukları, mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yeterlikleri, yükselmeleri, görevlendirilmeleri, çalışma merkezlerine dağılımları, merkezler arasında yer değiştirmeleri ve diğer hususlar...*" bölümüne ilişkin iptal talebi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA OYBİRLİĞİYLE,

2. Kalan kısmının konu bakımından yetki ve içeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

Y. 328. maddesinin;

1. (1) numaralı fıkrasının;

a. Konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, M. Emin KUZ'un karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

b. İçeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

2. (2) numaralı fıkrasının konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE OYBİRLİĞİYLE,

Z. 338. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "...*bunlara doğrudan emir verebilir.*" ibaresi ile üçüncü cümlesine ilişkin iptal talepleri hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA OYBİRLİĞİYLE,

AA. 378. maddesinin konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, iptal hükmünün Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK DOKUZ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

BB. 380. maddesinin (3) numaralı fıkrasının konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE OYBİRLİĞİYLE,

CC. 384. maddesinin (1) numaralı fıkrasına ilişkin iptal talebi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA OYBİRLİĞİYLE,

ÇÇ. 405. ve 435. maddelerinin;

1. Konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olmadıklarına ve iptal taleplerinin REDDİNE, M. Emin KUZ'un karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

T.C.
ZONGULDAK
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/983

KARAR NO : 2024/688

DAVACI :
VEKİLİ : AV. HAZAL AKTEPE (E - Tebligat Adresi)

DAVALI : ---- VALİLİĞİ
VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, ... ili, ... ilçesi Mahallesinde bulunan özel ruh sağlığı ve hastalıkları muayenehanesinde yapılan denetimde mevzuata aykırılık tespit edildiğinden bahisle uyarı cezası ile cezalandırılmasına dair 03/07/2023 tarih ve---- sayılı ---- İl Sağlık Müdürlüğü işleminin; muayenehanesinde yalnızca yazılı kayıt tutmakta olup elektronik ortamda kayıt tutmasını zorunlu kılan bir Yönetmelik hükmü bulunmadığı, muayenehanelerin verilerini bir elektronik ortama aktarmasını gerektiren tek hükme 12.12.2017 tarihli değişiklikle Yönetmeliğin 27/4 maddesine yer verildiği ancak bu hükmün Danıştay 10.Dairesi tarafından hukuka aykırı bulunarak iptal edildiği, bu kararın Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından onandığı (*Danıştay Onuncu Dairesinin 29/12/2020 tarih ve E:2019/7114, K:2020/7147 sayılı kararı - Danıştay İdare Dava Daireleri Kurulu'nun E.2021/3516 K.2022/1217 sayılı kararı*), yürürlükte bulunmayan ve hukuka aykırı olduğu Yüksek Mahkeme tarafından kesin olarak tespit edilen bir Yönetmelik hükmüne dayanılarak yükümlülük getirilemeyeceği, aksinin hukuk devleti ilkesine aykırı olacağı, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Kanunu'nun Ek-11.maddesinde kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeyen sağlık kuruluşlarının önce iki defa uyarılacağı, ardından 2 kere idari para cezası uygulanacağı ve sonunda 10 gün faaliyeti durdurma cezası verileceği ifade edildiğinden telafisi imkansız zararlar doğuracağı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davaya konu idari yaptırım kararına itirazı inceleme yetki ve görevi Sulh Ceza Hakimliğinde olduğundan davanın görev yönünden reddi gerektiği, Sulh Ceza Mahkemesine yapılacak itiraz için kanunda öngörülen süre 15 gün olup, bu süre geçtikten sonra yapılan başvurunun reddi gerektiği, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun EK-11. maddesinin 3. fıkrası "Bakanlıkça belirlenen kayıtları uygun şekilde tutmayan veya bildirim zorunluluğunu yerine getirmeyen sağlık kurum ve kuruluşları iki defa uyarılır. Uyarılara uymayanlara bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde biri kadar idari para cezası verilir." düzenlemesini içerdiği, Sağlık Bakanlığı Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü'nün 28.12.2022 tarih ve 539 sayılı "Veri Gönderimi" konulu yazısının, özel muayenehanelerin, poliklinik, hastane ve merkezlerin yaptıkları iş ve işlemlere ilişkin işlemiş oldukları verileri Bakanlıkça belirlenen standartlara uygun olarak Bakanlık merkezi sistemlerine göndermeleri, bunun için halihazırda kullanmakta oldukları bilgi sistemleri ile e-Nabız entegrasyonunun sağlanması ya da Bakanlıkça bila bedel sunulan MBYS'nin kullanılmasının gerekli olduğu ayrıca veri göndermeyenler hakkında ilgili mevzuat hükümleri ve 3359 sayılı kanun Ek-11. maddesinin 3. fıkrası uyarınca işlem tesis edileceği hususlarında uyarı mahiyetinde olduğu, bu yazının, davacıya bildirildiği, Ayakta Teshis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 27. Maddesinde ise "Elektronik ortamdaki kayıtların, denetim veya başka resmi amaçla istendiğinde, bilgisayar ekranında izlenen verilerle daha önceki çıktılarının tutarlılık göstermesi zorunludur" düzenlemesinin yer aldığı, aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-6 müeyyide formuna uygun olarak, ilgililere müeyyide uygulandığı, Sağlık Bakanlığının, tüm ülkede sağlık hizmetlerinin yürütülmesi ve denetlenmesinden sorumlu olduğu, Özel sağlık kuruluşları tarafından işlenen sağlık verilerinin Sağlık Bakanlığınca toplanmasının, kişisel verilerin korunması mevzuatına aykırılık oluşturmayacağı, sağlık hizmetlerinin düzenli ve güvenli yürütmesi açısından bunun bir zorunluluk olduğu, bu zorunluluğa aykırı hareket ettiği tespit edilen davacı

T.C.
ZONGULDAK
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/983

KARAR NO : 2024/688

adına tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek açılan davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Zonguldak İdare Mahkemesi'nce, duruşma için önceden belirlenip tebliğ edilen 22/05/2024 tarihindeki duruşmaya, davacı ---- ile vekili Av. Hazal AKTEPE'nin, davalı idareyi temsilen ise Av. ---in geldiği görüldükten sonra duruşma açıldı, taraflara usulüne uygun söz verilir ve açıklamaları dinlendikten sonra açık duruşmaya son verilir, dava dosyası incelenmek suretiyle işin gereği görüşüldü:

Dava; --- ili, --- ilçesi --- Mahallesi'nde bulunan özel ruh sağlığı ve hastalıkları muayenehanesinde yapılan denetimde mevzuata aykırılık tespit edildiğinden bahisle davacının uyarı cezası ile cezalandırılmasına dair 03/07/2023 tarih ve ----- sayılı ---- İl Sağlık Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın "Özel hayatın gizliliği" başlıklı 20. maddesinin 1. fıkrasında, herkesin, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahip olduğu, özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamayacağı belirtilmiş, aynı maddenin 3. fıkrasında, herkesin, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahip olduğu, bu hakkın; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsadığı, kişisel verilerin, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebileceği ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usullerin kanunla düzenleneceği hükmüne yer verilmiştir.

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun "Özel nitelikli kişisel verilerin işleme şartları" başlıklı 6. Maddesinde; "(1) Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir. (2) Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır. (3) Birinci fıkrada sayılan sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler, kanunlarda öngörülen hallerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. (4) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır." hükmüne yer verilmiş, 8. maddesinde ise; yeterli önlemler alınmak kaydıyla, 6.maddenin 3. fıkrasında belirtilen şartlardan birinin bulunması hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin aktarılacağı belirtilmiştir.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 11. maddesinin 3. fıkrasında ise; Bakanlıkça belirlenen kayıtları uygun şekilde tutmayan veya bildirim zorunluluğunu yerine getirmeyen sağlık kurum ve kuruluşlarının iki defa uyarılacağı, uyarıya uymayanlara bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde biri kadar idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

10/07/2018 tarih ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Bilgi toplama, işleme ve paylaşma yetkisi" başlıklı 378. Maddesinde; "(1) Sağlık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sağlık kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarına müracaat edenlerin, sağlık hizmetinin gereği olarak vermek zorunda oldukları veya kendilerine verilen hizmete ilişkin kişisel verileri işlenebilir. 2) Sağlık hizmetinin verilmesi, kamu

T.C.
ZONGULDAK
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/983

KARAR NO : 2024/688

sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması ve maliyetlerin hesaplanması amacıyla Bakanlık, birinci fıkra kapsamında elde edilen verileri alarak işleyebilir. Bu veriler, Kişisel Verilerin Korunması Kanununda öngörülen şartlar dışında aktarılamaz. (3) Bakanlık, ikinci fıkra gereğince toplanan ve işlenen kişisel verilere, ilgili kişilerin kendilerinin veya yetki verdikleri üçüncü kişilerin erişimlerini sağlayacak bir sistem kurar. (4) Üçüncü fıkraya göre kurulan sistemlerin güvenliği ve güvenilirliği ile ilgili standartlar Kişisel Verileri Koruma Kurulunun belirlediği ilkelere uygun olarak Bakanlıkça belirlenir. Bakanlık, ilgili mevzuat uyarınca elde edilen kişisel sağlık verilerinin güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri alır. Bu amaçla, sistemde kayıtlı bilgilerin hangi görevli tarafından ne amaçla kullanıldığının denetlenmesine imkân tanıyan bir güvenlik sistemi kurar. (5) Sağlık personeli istihdam eden kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri ve gerçek kişiler, istihdam ettiği personeli ve personel hareketlerini Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür. (6) Kişisel sağlık verilerinin işlenmesi, güvenliği ve bu maddenin uygulanması ile ilgili diğer hususlar Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir." kuralına yer verilmiştir.

Diğer yandan 3359 sayılı Kanun ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 378. maddesine dayanılarak hazırlanan ve 21/06/2019 tarih ve 30808 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kişisel Sağlık Verileri Hakkında Yönetmelik'in 5. maddesinde kişisel verilerin işleme süreci ve devamında sağlık hizmeti sunumunda görevli kişilerin ve Bakanlık birimlerinin verilere erişimine ilişkin kurallar düzenlenmiş, 21. maddesinin 3. fıkrasında ise; merkezi sağlık veri sistemine Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir şekilde veri gönderimi yapmayan sağlık hizmeti sunucularına, 3359 sayılı Kanun'un Ek 11. maddesinin 3. fıkrasına göre işlem tesis edileceği kuralına yer verilmiştir.

15.02.2008 tarihli ve 26788 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 27. Maddesinin 1. fıkrasında; "Sağlık kuruluşuna başvuran hasta, protokol defterine kaydedilir. Sağlık kuruluşunda, Müdürlük tarafından tasdik edilmiş protokol kayıt defteri, adli rapor kayıt defteri, cerrahi müdahale kayıt defteri, laboratuvar kayıt defteri, pansuman ve enjeksiyon kayıt defteri (Mülga ibare:RG-3/7/2014-29049) (...) bulunur. Her tabip, çalıştığı sağlık kuruluşunun ismini taşıyan reçeteyi kullanır, bu reçeteyi kendi imzalar ve kaşesini basar." 2.fıkrasında; "Sağlık kuruluşuna başvuran hastaların teşhis ve tedavi bilgileri ile varsa yapılan cerrahi müdahale, gözlem altındaki tıbbi işlemler, hastalar adına açılmış dosyalara ve ilgili defter/defterlere işlenir. Bu belgeler, arşiv ile ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde sağlık kuruluşu tarafından muhafaza edilir." hükmüne, 3.fıkrasında; "Kayıtlar, elektronik ortamda da tutulabilir. Hastaların sağlık bilgilerine ait gerekli kayıtların elektronik ortamda saklanması, değiştirilmesinin ve silinmesinin önlenmesi ve gizliliğin ihlal edilmemesi için fiziki, manyetik veya elektronik müdahalelere ve olası suistimallere karşı gerekli idari ve teknik tedbirlerin alınması halinde, ikinci fıkra belirtilen yazılı kayıt şartı aranmaz. Bu konudaki gerekli idari ve teknik tedbirlerin alınmasından ve periyodik olarak denetlenmesinden mesul müdür sorumludur. Elektronik ortamdaki veriler, güvenli yedekleme sistemiyle düzenli olarak yedeklenir." hükmüne, 4.fıkrasında; "Elektronik ortamdaki kayıtların, denetim veya başkaca resmî amaçla istendiğinde, bilgisayar ekranında izlenen verilerle daha önceki çıktıların tutarlılık göstermesi zorunludur." hükmüne, 8. Fıkrasında; "Sağlık kuruluşları tarafından kayıt altına alınan kişisel sağlık verileri, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa uygun bir şekilde işlenir ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir şekilde merkezi sağlık veri sistemine aktarılır. Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak diğer iş ve işlemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin Bakanlığa gönderilmesi zorunludur." hükmüne, Ek-6 Müeyyide Formunun 24. maddesinde ise; "Yönetmeliğin 27. Madde hükmüne aykırılık halinde sağlık kuruluşu uyarılır" düzenlemesine yer verilmiştir.

T.C.
ZONGULDAK
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/983

KARAR NO : 2024/688

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, --- Merkez'de bulunan Ruh Sağlığı ve Hastalıkları muayenehanesinde 19/04/2023 tarihinde yapılan denetimde; muayenehanede elektronik ortamda kayıt tutulmadığının tespiti üzerine, Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 27.maddesinin 4.fikrasında düzenlenen; *"Elektronik ortamdaki kayıtların, denetim veya başkaca resmî amaçla istendiğinde, bilgisayar ekranında izlenen verilerle daha önceki çıktılarının tutarlılık göstermesi zorunludur."* hükmüne aykırılıktan Ek-6 müeyyide formunun 24. maddesindeki *"Yönetmeliğin 27. Maddesine aykırılık halinde sağlık kuruluşu uyarılır"* hükmü gereğince ve 3359 sayılı Kanunun Ek-11.maddesinin 3.fikrası gereğince, 19/04/2023 tarihindeki denetimde adreste yapılan ikinci tespit olduğundan uyarı cezası ile cezalandırılmasına dair 03/07/2023 tarih ve --- sayılı --- İl Sağlık Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, elektronik ortamda kayıt tutulmadığının tespiti üzerine, Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 27.maddesinin 4.fikrasında düzenlenen elektronik ortamdaki kayıtların, denetim veya başkaca resmî amaçla istendiğinde, bilgisayar ekranında izlenen verilerle daha önceki çıktılarının tutarlılık göstermesi gerektiği hükmüne ve 3359 sayılı Kanunun Ek-11.maddesinin 3.fikrasında düzenlenen *"Bakanlıkça belirlenen kayıtları uygun şekilde tutmayan veya bildirim zorunluluğunu yerine getirmeyen sağlık kurum ve kuruluşları iki defa uyarılır"* hükmüne istinaden işlem tesis edildiği görüldüğünden, davacının, elektronik ortamda kayıt tutma yükümlülüğü bulunup bulunmadığı yönünden inceleme yapılması gerekmektedir.

Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 27.maddesinin 2.fikrasında; hastaların teşhis ve tedavi bilgileri ile varsa yapılan cerrahi müdahale, gözlem altındaki tıbbi işlemlerin, hastalar adına açılmış dosyalara ve ilgili defter/defterlere işleneceği, bu belgelerin, arşiv ile ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde sağlık kuruluşu tarafından muhafaza edileceği, 3. Fikrasında ise; kayıtların, elektronik ortamda da tutulabileceği, hastaların sağlık bilgilerine ait gerekli kayıtların elektronik ortamda saklanması, değiştirilmesinin ve silinmesinin önlenmesi ve gizliliğin ihlal edilmemesi için fiziki, manyetik veya elektronik müdahalelere ve olası suistimallere karşı gerekli idari ve teknik tedbirlerin alınması halinde, ikinci fıkrada belirtilen yazılı kayıt şartının aranmayacağı düzenlenmiş olup söz konusu hükümlerin birlikte değerlendirilmesinden, elektronik ortamda kayıt tutmanın, seçimlik bir kayıt yöntemi olduğu ve söz konusu Yönetmeliğin 27.maddesinde elektronik kayıt tutmayı zorunlu kılan herhangi bir düzenlemenin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Bununla birlikte, Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 27.maddesinin 8.fikrasında; sağlık kuruluşları tarafından kayıt altına alınan kişisel sağlık verilerinin, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa uygun bir şekilde işleneceği ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir şekilde merkezi sağlık veri sistemine aktarılacağı, Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak diğer iş ve işlemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin Bakanlığa gönderilmesinin zorunlu olduğu düzenlenmiş ise de; Yönetmeliğin söz konusu fıkrasının iptali istemiyle açılan davada Danıştay 10. Dairesinin 29/12/2020 tarih, E:2019/7114, K:2020/7147 sayılı kararı ile; *"Buna göre, anılan Kanun hükümleri çerçevesinde, dava konusu düzenleme tesis edildiğinde özel nitelikli kişisel veri olarak kabul edilen sağlık verilerinin işlenmesinde alınması gerekli olan önlemlerin Kişisel Verileri Koruma Kurulu tarafından belirlenmediği ve Kanun'un 22. maddesinin 1. fıkrasının (h) bendine göre diğer kurum ve kuruluşlarca hazırlanan ve kişisel verilere ilişkin hüküm içeren mevzuat tasarıları hakkında Kurul görüşü alınmadan dava konusu düzenlemenin tesis edildiği görülmektedir."*

Bu durumda, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na göre sağlık gibi özel nitelikli verilerin işlenmesinde uyulacak önlemleri belirlemekle yetkili olan Kişisel Verileri Koruma Kurulu tarafından bu alana ilişkin yeterli önlemler belirlenmeden ve mevzuat taslağı hakkında Kurul görüşü alınmadan tesis olunan dava konusu düzenlemede hukuka uyarlık bulunmamaktadır." yönündeki

T.C.
ZONGULDAK
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/983

KARAR NO : 2024/688

gereke ile İPTALİNE hükmedildiği görülmüştür.

Öte yandan, dava konusu işleme dayanak olarak gösterilen 3359 sayılı Kanunun olay tarihinde yürürlükte bulunan Ek-11.maddesinin 3.fıkrasında; Bakanlıkça belirlenen kayıtları uygun şekilde tutmayan veya bildirim zorunluluğunu yerine getirmeyen sağlık kurum ve kuruluşlarının iki defa uyarılacağı düzenlenmiş olup söz konusu mevzuatta elektronik kayıt zorunluluğuna dair herhangi bir hüküm yer almamakla birlikte bu aşamada Bakanlıkça belirlenen kayıt zorunluluğu üzerinden değerlendirme yapmak gerekmiştir.

Dava konusu işlem gerekçesinde yer almamakla birlikte, savunma dilekçesinde davalı idare tarafından Sağlık Bakanlığı Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü'nün 28.12.2022 tarih ve 539 sayılı "Veri Gönderimi" konulu; özel muayenehanelerin, poliklinik, hastane ve merkezlerin yaptıkları iş ve işlemlere ilişkin işlemiş oldukları verileri Bakanlıkça belirlenen standartlara uygun olarak Bakanlık merkezi sistemlerine göndermeleri, bunun için halihazırda kullanmakta oldukları bilgi sistemleri ile e-Nabız entegrasyonunun sağlanması ya da Bakanlıkça bila bedel sunulan MBYS'nin kullanılmasının gerekli olduğu, ayrıca veri göndermeyenler hakkında ilgili mevzuat hükümleri ve 3359 sayılı kanun Ek-11. maddesinin 3. fıkrası uyarınca işlem tesis edileceği hususlarında uyarı mahiyetindeki yazının davacıya bildirildiği ileri sürülerek 26/12/2022 tarih, E-...-719 sayılı Sağlık Bakanlığı Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü yazısının dosyaya ibraz edildiği görülmüştür.

Merkezi sağlık veri sistemine Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir şekilde veri gönderimi yapmayan sağlık hizmeti sunucularına, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun Ek 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre işlem tesis edileceğine ilişkin yaptırımın 21/06/2019 tarih, 30808 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kişisel Sağlık Verileri Hakkında Yönetmeliğin 21. Maddesinde düzenlendiği, söz konusu yönetmeliğin ise 3359 sayılı Kanun ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 378.maddesine dayanılarak hazırlandığı görülmektedir.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Sağlık Bakanlığı'nın Görevleri bölümünün "Bilgi toplama, işleme ve paylaşma yetkisi" başlıklı 378. Maddesinin ise, Sağlık Bakanlığı tarafından toplanan ve işlenen verilerin kişisel veri olduğu, kişisel verilerin ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebileceği, kişisel verilerin korunmasına ilişkin usul ve esasların kanunla düzenlenebileceği, bu konuda CBK ile düzenleme yapılamayacağı, veri toplanması ve bazı hallerde zorunluluk arz edecek şekilde bu işlemlerin gerçekleştirilebilmesi için ilgili idarelere çerçevesi, ilke ve esasları ortaya konulmaksızın yetki verilemesinin hukuki belirlilik ilkesine aykırı olduğu belirtilerek Anayasa'ya aykırılığının ileri sürülmesi üzerine Anayasa Mahkemesinin 26/10/2023 tarih, E:2018/118, K:2023/180 sayılı kararı ile; sağlık hizmetleriyle ilgili olarak kişisel verilerin toplanmasına, bu kişisel verilere erişim sisteminin kurulmasına, sistemin güvenliğinin sağlanmasına ilişkin düzenlemeler içeren kuralın, CBK ile düzenlenemeyecek yasak alan içinde kaldığından bahisle yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE hükmedilmiştir.

Tüm bunların birlikte değerlendirilmesinden; Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 27.maddesinde, elektronik ortamda kayıt tutulmasını zorunlu kılan herhangi bir hükmün bulunmaması, aykırı davranıldığı iddia edilen söz konusu Yönetmeliğin 4.fıkrasının, elektronik ortamda kayıt tutulması halinde bilgisayar ekranında izlenen verilerle daha önceki çıktılarının tutarlılık göstermesi zorunluluğuna dayanması; söz konusu Yönetmeliğin kişisel sağlık verilerinin işlenmesi ve merkezi sağlık veri sistemine aktarılması ile istenilen bilgi ve belgelerin Bakanlığa gönderilmesinin zorunlu olduğuna ilişkin düzenlemeler içeren 8.fıkrasında hukuka uyarlık bulunmadığı hususunun Danıştay 10. Dairesinin 29/12/2020 tarih, E:2019/7114, K:2020/7147 sayılı kararı ile ortaya konularak iptaline hükmedilmesi, söz konusu kararın Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 25/11/2021 tarih, E:2021/3516, K:2022/1217 sayılı kararı ile onanması; yine dava konusu işleme dayanak 3359 sayılı Kanunun olay tarihinde yürürlükte bulunan Ek-11.maddesinin 3.fıkrası,

T.C.
ZONGULDAK
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/983

KARAR NO : 2024/688

doğrudan elektronik ortamda kayıt tutulmasını zorunlu kılmamakla birlikte Bakanlıkça belirlenen kayıt zorunluluğunu araması; Bakanlıkça belirlenen elektronik kayıt zorunluluğuna ilişkin yazıların/düzenlemelerin dayanağını 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 378. maddesinden alması; söz konusu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 378. maddesinin ise CBK ile düzenlenemeyecek yasak alan içinde kaldığından bahisle yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olduğu ortaya konularak Anayasa Mahkemesince iptaline karar verilmesi karşısında; ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasak olan ve ancak belirli şartlarda açık rıza aranmaksızın aktarılabilecek olan özel nitelikli kişisel sağlık verilerinin, elektronik ortama işlenmesi ve merkezi sağlık veri sistemine aktarılmasını zorunlu kılan Kanun ve Yönetmelik düzeyinde halihazırda herhangi bir hukuki düzenlemenin bulunmadığı görülmüş olup; hukuki dayanağını, Anayasaya aykırılığı tespit edilmiş olan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 378. maddesinden alan Bakanlık yazısı uyarınca tesis edildiği anlaşılan dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 2.161,70-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 20.900,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta avansının talep edilmesi halinde derhal, talep edilmemesi halinde karar kesinleştikten sonra Mahkememizce davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen **30 gün** içerisinde **Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere**, 27/05/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

BAŞKAN VEKİLİ

Üye

Üye

Danıştay 12.Daire E.2019/4099 K.2020/4283

Dava konusu işlemin dayanağı olan 657 sayılı Kanun'un 48. maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (8) numaralı alt bendinde yer alan, devlet memurluğuna alımlarda güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması yapılması gerektiğine ilişkin düzenlemenin Anayasa Mahkemesince iptal edildiği ve kanun koyucu tarafından bu konuda henüz bir düzenlemenin de yapılmamış olduğu anlaşıldığından, Anayasa'nın 153. maddesinde yer alan Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcı olduğuna dair hüküm ile Danıştay'ın yerleşmiş içtihatlarıyla istikrarlı bir şekilde belirtildiği üzere, Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş olduğu bilindiği halde görülmekte olan davaların Anayasa'ya aykırılığı saptanmış hükümler dikkate alınarak çözümlenmesinin, Anayasa'nın üstünlüğü ve hukuk devleti ilkesine aykırı olacağı hususu göz önünde bulundurulduğunda, davacının arşiv araştırmasının olumsuz sonuçlandığı gerekçesiyle sürekli işçi kadrosuna geçirilme işleminin iptal edilerek görevine son verilmesine ilişkin işlemde hukuka uygunluk görülmemiştir.

Danıştay 2. Daire E.2004/1545 K.2005/1886

“... iptal hükmünün yürürlük tarihi konusunda bir süre belirlenmesi yasama organına bu konuda yeni bir düzenleme yapması için tanınmış bir süre olup, bu zaman zarfında iptal edilmiş olan bir Kanun ya da Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre idarenin tasarrufta bulunabilme hakkını öngören bir süre olmadığı; bu nedenle, Anayasa Mahkemesince Kanun Hükmünde Kararnamenin tamamının Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edildiği mahkemece bilindiği halde dava konusu uyuşmazlığın Anayasa'ya aykırılığı saptanmış olan kurallara göre görülüp çözümlenmesinin Anayasanın üstünlüğü prensibine ve hukuk devleti ilkesine aykırı düşeceği için uygun görülemeyeceği; öte yandan, Anayasanın 153 üncü maddesinde yer alan ve iptal kararlarının geriye yürümezliğine ilişkin kural, iptal edilen hükümlere göre kazanılmış olan hakların ortadan kaldırılmasına veya toplumun huzurunun bozulmasına yol açacak sorunları önlemek amacıyla kabul edilmiş olup, bu kuralın mutlak anlamda anlaşılıp uygulanamayacağının açık olduğu...”

Danıştay 8.Daire 10.02.2009 tarih ve E:2007/9827 sayılı YD kararı

“... Anayasa Mahkemesi'nin dava konusu yönetmeliğin yasal dayanağını oluşturan 3213 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ilk fıkrasına ilişkin iptal kararının, Resmi Gazete'de yayımlanmasından bir yıl sonra yürürlüğe girmesine karar vermesi, anılan Yönetmeliği hukuka uygun hale getirmemektedir. Dava konusu yönetmeliğin dayanağı olan 3213 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ilk fıkrasının iptaline ilişkin Anayasa Mahkemesi kararının Resmi Gazete'de yayımlanmasından bir yıl sonra yürürlüğe girecek olmasının Yönetmeliği bu süre için hukuka uygun hale getireceğini kabul etmek, Anayasa ve yukarıda sayılan yasalarla Devlete verilen çevre koruma görevinin yerine getirilmesini olanaksız kılar. Bu durum Anayasa ve yasaların dava konusu Yönetmeliğe üstünlüğü ilkesini zedeler...”

Danıştay 10.Daire 11.10.2000 tarih ve E:2000/3903, K:2000/5129 sayılı karar

“... Öte yandan, Anayasa Mahkemesinin iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihi ileriye dönük olarak ertelemiş bulunması, yasama organına iptal kararının gerekçesine uygun olarak yeni bir düzenleme için olanak tanımak ve ortada hukuki bir boşluk yaratmamak amacına yöneliktir. İptal kararının yürürlüğe

gireceği tarihin ileriye dönük olarak ertelenmiş olması, yargı yerlerinin çözümlemekte oldukları uyuşmazlıklarda Anayasaya aykırı bulunarak iptal edilen yasa kurallarını uygulaması sonucuna yol açmaz. Anayasa Mahkemesince bir kanunun veya kanun hükmünde kararnamenin tümünün ya da bunların belirli hükümlerinin Anayasaya aykırı bulunarak iptal edilmiş olduğu bilindiği halde, eldeki davaların Anayasaya aykırılığı saptanmış olan kurallara göre görüşölüp çözümlenmesi, hukukun üstünlüğü ilkesine aykırı düşeceğı için uygun görülemez...”

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 09.07.2009 tarihli E:2009/549 sayılı YD kararı

“... Anayasa Mahkemesince bir yasanın veya KHK'nin tümünün ya da bunların belirli hükümlerinin Anayasaya aykırı bulunarak iptal edilmiş olduğu bilindiği halde eldeki davaların Anayasaya aykırılığı saptanmış olan kurallara göre görüşölüp çözümlenmesi, Anayasanın üstünlüğü prensibine ve hukuk devleti ilkesine aykırı düşeceğı için uygun görülemez. Bir başka anlatımla, Anayasa Mahkemesinin, iptal kararının yürürlüğe gireceğı tarihi ileriye dönük olarak ertelemiş bulunması öncelikle yasama organına aynı konuda, iptal kararının gerekçesine uygun olarak yeni bir düzenleme için olanak tanımak ve ortada hukuki bir boşluk yaratmamak amacına yönelik olup her durumda yargı mercilerinin bakmakta oldukları uyuşmazlıklarda hukuka ve Anayasaya aykırı bulunarak iptal edilmiş kuralları uygulaması ve uyuşmazlıkları bu kurallara göre çözümlemesi sonucunu doğurmaz. Anayasa Mahkemesince iptal kararının yürürlüğe girmesi için verilen sürenin, Mahkemenin iptal kararının gerekçesiyle birlikte dikkate alınması ve yorumlanması gerekmektedir... Aksi halde Anayasa Mahkemesince verilen iptal kararının uygulama tarihinin yukarıda belirtilen amaçla ayrıca belirlenmesi halinde iptal edilen yasa kuralının uygulanmasının sürdürülmesi nedeniyle bu uygulamaya karşı dava yoluna başvuruacakların iptal kararının hukuki sonuçlarından yararlanamayacaklarının kabulü; bir yandan dava yoluna başvuran herkes için Anayasa ile tanınmış olan itiraz hakkının bunlar için fiilen işlemez hale getirilerek ortadan kalkması ve iptal kararının uygulanamaması, öte yandan Anayasa'ya aykırılığı hükmen saptanmış olan bir yasa kuralının uygulanmasının hukuken korunması gibi bir sonuca neden olur ki bu durumun Anayasanın üstünlüğü ve Hukuk Devleti ilkesine aykırı düşeceğinin kabulü gerekir...”

Danıştay Veri Dava Daireleri Kurulu 06.07.2006 tarihli E:2006/140, K:2006/203 sayılı karar

“... Anayasa Mahkemesince verilen iptal kararı ve yapılan yasal düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde; görölmekte olan uyuşmazlıkta, Anayasaya aykırılığı saptanmış olan kurala göre hüküm kurulması, Anayasanın üstünlüğü ve hukuk devleti ilkesine aykırı olup, yüksek mahkemenin kararında, vergi ziyai cezasının hesaplanış biçimi yönünden kurduğu gerekçe ile kamu yararının korunması yönünden belirttiğı gerekçe göz önüne alınarak cezanın ziyaa uğratılan verginin bir katı oranında uygulanması hukuka uygun olacaktır...”

Yargıtay 5.Ceza Dairesi 18.05.1998 tarihli ve E:1998/1404, K:1998/2056 sayılı kararı

“... İptal edilen kanun ilga edilen kanun gibidir. Bu nedenle iptal kararının yürürlüğe girdiğı tarih itibariyle koca zinası suçları yaptırımsız kalmıştır. Bu halde TCK'nın 2. maddesindeki genel kuralın sanıklar yararına uygulanması gerekmektedir. Bu durumun Anayasa Mahkemesi'nin verdiği iptal kararlarının geriye yürüyemeyeceğini düzenleyen Anayasa'nın 153. maddesinin 5. fıkrasına aykırı olduğu ileri

sürülebilirse de, Anayasa Mahkemesi'nce bir Kanun'un tümünün Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş olduğu belirlendiği halde, eldeki davaların Anayasa'ya aykırılığı saptanmış olan kurallara göre çözümlenmesi, Anayasa'nın üstünlüğü prensibine ve Hukuk Devleti İlkesine aykırı düşeceği için uygun görülmez. Bir başka ifadeyle Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihi ileriye yönelik olarak ertelemiş bulunması, yasama organına aynı konuda iptal kararının gerekçesine uygun olarak yeni bir düzenleme yapması için olanak tanımak ve hukuki bir boşluk yaratmamak amacına yönelik olup, yargı mercilerinin bakmakta oldukları uyuşmazlıklarda hukuka ve Anayasa'ya aykırı bularak iptal edilmiş kuralları uygulaması ve uyuşmazlıkları bu kurallara göre çözümlemesi sonucunu doğurmaz...”

32	Sağlık kuruluşu tarafından kayıt altına alınan kişisel sağlık verileri, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 378 inci maddesine uygun bir şekilde işleniyor ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun olarak merkezi sağlık veri sistemine aktarılıyor mu? (Yönetmeliğin* 22'nci maddesinin üçüncü fıkrası) <i>Açıklama;</i> <i>Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak diğer iş ve işlemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin gönderilmesi zorunludur.</i>					Sağlık tesisi uyarılır. Otuz gün süre verilir.	Sağlık tesisi uyarılır. On beş gün süre verilir.	Sağlık tesisinin bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde biri oranında idari para cezası ve on beş gün süre verilir.	İdari para cezası bir kat artırılarak uygulanır ve on beş gün süre verilir.	Sağlık tesisinin faaliyeti on gün süreyle durdurulur.
----	--	--	--	--	--	---	---	--	--	--

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

2013 YILI SAYIŞTAY

DENETİM RAPORU

Ağustos 2014

1.2. Genel Sağlık Sigortası Verilerinin Yasal Dayanağı Olmadan Ücret Karşılığında Üçüncü Kişilerle Paylaşılması

Kurum, 5510 sayılı Kanunun 78 ve 100 üncü maddelerine dayanarak hazırladığı ve 11.07.2012 tarih ve 28350 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Genel Sağlık Sigortası Verilerinin Güvenliği ve Paylaşılmasına İlişkin Yönetmelik (Yönetmelik) ile Kurum veri tabanında kayıtlı sağlık verilerinin üçüncü kişiler ile paylaşılmasına imkan veren düzenlemeler yapmıştır. Ardından da 26.07.2012 tarih ve 2012/269 sayılı yönetim kurulu kararı ile söz konusu yönetmeliğin uygulanmasına dair usul ve esasları yayımlamış ve bu usul ve esaslarda da 06.06.2013 tarih ve 2013/191 sayılı ve 15.08.2013 tarih ve 2013/300 sayılı yönetim kurulu kararları ile değişikliğe gitmiştir. Buna ilişkin olarak şu hususlar tespit edilmiştir:

A) 5510 sayılı Kanunun 78 inci maddesinin ikinci fıkrasında kişisel sağlık verilerinin gizliliğinin esas olduğu belirtilmiş, 'Bilgi ve belge isteme hakkı, bilgi ve belgelerin Kuruma verilme usulü' başlıklı 100 üncü maddesinde de esas itibarıyla gerçek ve tüzel kişiler, kamu idareleri ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından madde metninde sayılan istisnai haller dışındaki her türlü bilgi ve belgenin Kuruma verilmesi zorunlu kılınmıştır. Bununla birlikte gerçek veya tüzel kişilerin talebi üzerine Kurum tarafından oluşturulacak bilgi ve belgenin bu Kanunun uygulamasına ilişkin olması ve ancak ilgili kişilere verilmesi şartıyla karşılanabileceği ifade edilmiştir. Yoksa Kurum tarafından yorumlandığı üzere, bu tür bilgi veya belgelerin üçüncü kişiler ile paylaşılabilmesine dair bir anlamın madde metninin lafzından ve maddenin düzenleniş amacından çıkarılması mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla Kurum veri tabanında kayıtlı gerek sağlık gerekse sigortalılık ve emeklilik gibi diğer nitelikteki verilerin, anonimleştirilmiş ve genelleştirilmiş olsa dahi, bu kanun maddesine dayanılarak üçüncü kişilerle paylaşamayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda; Maliye ve İçişleri Bakanlıkları da söz konusu yönetmelik taslağına ilişkin sırasıyla 18.04.2012 tarih - 4751 sayı ve 16.05.2012 tarih - 1658 sayılı yazılarında, sağlık verilerinin ücret karşılığı paylaşılması konusunda Kurumu yetkili kılan herhangi bir kanuni düzenlemenin bulunmadığı ve yasal alt yapısı oluşturulmadan Kurum tarafından bu tür bir düzenleme yapılmasının uygun olmayacağı yönünde görüş bildirmişlerdir.

Kamu idaresi cevabında: Rapor maddesinde eleştiri konusu yapılan husus hakkında ilgili mesleki kuruluşlar tarafından Danıştay'ta idari işlemin iptali ve yürütmenin durdurulması davalarının açılmış olduğu ve hatta Danıştay 15. Dairesi'nin ilgili Kanun hükmünü itiraz yolu ile Anayasa Mahkemesi'ne intikal ettirdiği belirtilerek, konu hakkında varılacak yargısal kararlara göre işlem tesis edileceği belirtilmiştir. Ancak söz konusu rapor maddemizin (B) bölümünde yer verilen "Yukarıda yer verilen Kanun maddesinin sağlık verilerinin üçüncü kişiler ile ücret karşılığı paylaşılmasına cevaz verdiği düşünülse dahi" ibaresinin sağlık verilerinin üçüncü kişilerle paylaşımının, hukuka aykırılık teşkil etmediğinin teyiti olduğu yönünde görüş bildirilmiştir.

B) Yukarıda yer verilen Kanun maddesinin sağlık verilerinin üçüncü kişiler ile ücret karşılığı paylaşılmasına cevaz verdiği düşünülse dahi gerçekleştirilen iş, yönetmelikte ifade edildiği gibi bir

paylaşım değil; özü itibariyle bir satış işlemidir. Şöyle ki, söz konusu yönetmelikte açıkça ifade edilmemiş olsa da yukarıda yer verilen ve bahse konu yönetmeliğin uygulamasına dair düzenlemeler içeren Kurum tarafından değişik tarihlerde yayımlanmış üç farklı usul ve esasların hepsinde, Kuruma yapılacak veri talebi başvurularını değerlendirilerek karara bağlayan Veri Paylaşım Kurulu adı altında bir kurul kurulmasına ve talep edilen verilerin ön değerlendirmeye tabi tutularak paylaşım paylaşılmayacağına, söz konusu veri taleplerinin paylaşılmasına karar verilmesi halinde paylaşım karşılığında ücret alınıp alınmayacağına, ücret alınması öngörülmüş ise Kurum bünyesinde oluşturulacak bir teknik alt komisyon tarafından yapılacak çalışmaya istinaden ne miktarda ücret talep edileceğine hep bu kurul tarafından karar verileceği belirtilmiştir. Bu hükümlerden de açıkça anlaşıldığı üzere, kurul söz konusu veri taleplerinin yapılacak bir sözleşme çerçevesinde ücret mukabili karşılanmasına karar verebilmektedir. Bu durumda da gerçekleştirilen işlem nihai olarak Kurumun gelir elde ettiği bir satış işlemi olmaktadır. Dolayısıyla, söz konusu yönetmelik özü itibariyle mali hüküm içeren bir yönetmelik olmakta ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 27 nci maddesinin 4 numaralı fıkrası gereği Sayıştay Başkanlığı'nın istişari görüşü alınarak yürürlüğe konulması gerekmekteydi. Söz konusu yönetmelik ve mali hükümler içeren diğer düzenleyici işlemler hakkında Sayıştay görüşü alınmayarak hem Sayıştay Kanununun zikredilen maddesine aykırı davranılmış hem de 17.02.2006 tarih ve 26083 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 'Görüş alma' başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının e bendinde bu hususta getirilen zorunluluğa uyulmamış olmaktadır. Ayrıca yine aynı yönetmeliğin 'Yükümlülük ve zorunluluk getiren düzenlemeler' başlıklı 22 nci maddesinin (a) bendinde bir düzenleyici işleme dayanak gösterilen kanun, kanun hükmünde kararname veya Bakanlar Kurulu kararında mali konularda gelir öngören bir hükme yer verilmemiş ise ilgili madde dayanak gösterilerek çıkarılacak düzenleyici işlemlerde de bu yönde bir hüküm konulamayacağı belirtilmiştir. Yukarıda da belirtildiği üzere rapor maddemize konu Yönetmelik 5510 sayılı Kanunun 100 üncü maddesine dayanılarak çıkartılmış ve bu maddede gelir getirici herhangi bir hükme yer verilmemiştir. Dolayısıyla, Kanunun bu maddesine dayanılarak çıkarılan yönetmelik ve usul ve esaslarda mali hükümler konularak Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'e aykırı hareket edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: Bahse konu yönetmeliğin amaç maddesi gerekçe gösterilerek itirazda bulunulmuş ve konu ile ilgili çıkartılan usul ve esaslarda veri paylaşımına ilişkin ücretlendirme ile ilgili düzenlemelere yer verilmesinin nedeninin gelir getirici düzenleme yapmak değil, veri paylaşım taleplerinin ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz gerektirdiğinden, talep kontrolünü sağlamak olarak açıklamıştır.

C) Söz konusu sürecin içerdiği yukarıda özetlenen hukuka aykırılıkların dışında, Kurum söz konusu yönetmeliğe dayanarak yönetim kurulu kararı eki olarak yayımladığı usul ve esaslarda Türk ceza hukukunun genel nitelikteki ilkelerine aykırı biçimde düzenleyici işlemler ihdas etmiştir. Şöyle ki; bahse konu usul ve esasların üçünde de alıcının yükümlülüklerinin düzenlendiği madde içerisinde uygulanacak müeyyideler başlığı altında usul ve esaslarda yer verilen bazı kurallara uymayanlar

hakkında 5237 sayılı TCK'nın belirli bazı maddelerinde tanımlanan suçların işlenmiş sayılacağına yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Ne var ki modern hukuk sistemlerinde kabul gören evrensel nitelikteki ilkelerden suç ve cezada kanunilik ilkesi, belirlilik ilkesi ve ceza kanunlarının uygulanmasında kıyas yapılamayacağı kuralı Türk Ceza Hukuku'na da TCK'nın 2 nci maddesinde konulan hükümler ile hakim kılınmıştır. Söz konusu maddenin ilk fıkrasında Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemeyeceği belirtilmiştir. Buradaki 'kanun' ibaresi teknik anlamda kullanılmıştır. Dolayısıyla kanun hükmünde kararname, yönerge, yönetmelik, tüzük vs. ile suç ve ceza konulamaz. Zaten idarenin düzenleyici işlemleri ile suç ve ceza ihdas edilemeyeceği, TCK'nın 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında da açıkça ifade edilmiştir. Ceza hukukunun güvence fonksiyonu açısından son derece önemli olan suç ve cezada kanunilik ilkesi Anayasanın 38 inci maddesi ile de anayasal teminat altına alınmıştır. Sonuç itibari ile suçların tanımlanması ve ceza hukuku yaptırımları koyma yetkisine sadece Türkiye Büyük Millet Meclisi sahiptir. Yine Anayasamızın 7 nci maddesine göre yasama yetkisi, devredilmesi mümkün olmayan bir yetkidir. Ayrıca, TCK'nın bahse konu 2 nci maddesinin son fıkrasında da Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamayacağı belirtilmiştir. Kıyas ise doktrinde, kanunda açık bir şekilde suç olarak tanımlanmamış bir fiilin, bununla bazı yönlerden benzerlik arz eden başka bir fiile ilişkin suç tanımı kapsamında değerlendirilmesi olarak tanımlanmaktadır. Rapor maddemize konu hususta da Kurum kendi çıkarttığı düzenleyici bir işlemde yer verdiği bir takım fiiller hakkında TCK'da o fiilleri karşılayan bir suç normu bulunmamasına rağmen hakkında norm bulunan başka fiiller ile benzerlik kurarak, söz konusu ceza kanunu hükümlerinin bu fiillere de uygulanmasına çalışmaktadır. Üçüncü kişilerle paylaşılan sağlık bilgilerinin güvenliğini sağlamak amacıyla yapılan bu uygulamanın Türk ceza hukuku içerisinde herhangi bir karşılığı olmadığından hukuken geçerli olmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında: Söz konusu Usul ve Esaslarda yer verilen düzenlemelerin, idarenin düzenleyici işlemler ile suç ve ceza ihdas etmesi olarak değerlendirilmemesi, üçüncü kişilerle paylaşılan sağlık bilgilerinin güvenliğini sağlamak amacıyla yapılmış düzenlemeler olarak kabul edilmesi gerektiği şeklinde olmuştur.

D) Sağlık verilerinin üçüncü şahıslar ile paylaşılmasına yönelik süreçte yaşanan belirsizliklerden bir diğerini ise söz konusu verilerin fiyatlandırılması hususu oluşturmaktadır. Yukarıda da belirtildiği üzere, firmalar tarafından Kuruma iletilen veri talepleri Veri Paylaşım Kurulu tarafından ön değerlendirmeye tabi tutularak talebe konu verinin paylaşılıp paylaşılmamasına karar verilmektedir. Usul ve Esaslar'da Kurul tarafından paylaşılmasına karar verilen verilerin ücretlendirilmesine ilişkin teknik çalışmanın Teknik Alt Komisyon tarafından yapılarak Kurulun onayına sunulacağı belirtilmektedir. Ardından da bahse konu Komisyonun önereceği teklifler baz alınarak Kurul tarafından nihai fiyat kararı verileceği ve ilgili firma ile yapılacak sözleşme çerçevesinde talebe konu verilerin paylaşılacağı öngörülmektedir. Ne var ki; Kurum tarafından ibraz edilen belgeler üzerinden gerçekleştirilen denetimde, bu hususta teknik alt komisyonlarca Kurul

tarafından fiyatlandırılması talep edilen verilere yönelik herhangi bir fiyat teklifi sunulmadığı tespit edilmiştir. Buna rağmen bazı veri taleplerinin söz konusu uygulamanın başladığı ilk Kurul toplantısından itibaren rasyonel bir alt yapıdan yoksun bir biçimde fiyatlandırılarak veri talep eden bir kısım firmalar ile paylaşıldığı görülmektedir. Bu kapsamda 06.06.2013 tarihinde yayımlanan usul ve esasların 7 nci maddesinde tanımlanan yetki ile 09.07.2013 tarihinde çalışmalarına başlayan SGK Veri Fiyatlandırma Teknik Alt Komisyonu tarafından Kurula sunulan raporda verilerin fiyatlandırılması konusunda önemli değerlendirmelere yer verilmiştir. Söz konusu raporda yer alan değerlendirmeler arasında en dikkat çekici olanlarının başında sağlık verilerinin üçüncü kişiler ile paylaşılabilmesi için kanuni bir düzenlemeye duyulan ihtiyacın belirtilmiş olması gelmektedir. Buna ilaveten, adı geçen raporda fiyatlandırma çalışmasının nasıl gerçekleştirileceğine yönelik mevzuatta herhangi bir düzenlemenin bulunmadığından yakınılmaktadır. Söz konusu raporun sonuç kısmında ise Kurul tarafından talep edilen fiyatlandırma çalışmasının yapılabilmesi için gerekli olan teknik bilgi ve uzmanlığa komisyon üyeleri arasından sahip olan bulunmaması nedeniyle arzu edilen fiyatlandırma çalışmasının bu Komisyon tarafından yapılamayacağı belirtilmiş ve bu konuda Kurumun dışarıdan danışmanlık hizmeti satın alması önerilmiştir.

Hal böyle iken Kurul, 01.10.2012 tarihinde gerçekleştirilen ilk Kurul toplantısında herhangi bir rasyonel hesaplama olmaksızın veri talebinde bulunan bir firmanın talep ettiği veri setini,

Kuruma Ödenecek Ücret = İlaç Firma Sayısı * Etken Madde Sayısı * Paket Tipi * 12

formülasyonuna dayanarak ücretlendirmek suretiyle paylaşmaya karar vermiştir. Aynı firmanın zaman içerisinde Kurumdan talep ettiği verilerin kapsamında artışa ve çeşitlendirmeye gitmesi sonucu Kurul, söz konusu firmaya ait veri taleplerini yukarıdaki paragrafta bahsedilen SGK Veri Fiyatlandırma Teknik Alt Komisyon Raporu'nda bu verilere yönelik bir fiyatlandırmanın şu aşamada teknik olarak yapılamayacağının belirtilmesine karşın daha önce de keyfi bir biçimde kararlaştırılan fiyatlara bu sefer de %10 ilave edilmek suretiyle bulunacak yeni fiyatlar ile akdedilecek yeni bir sözleşme çerçevesinde paylaşılmasına 24.07.2013 tarihli 8 inci toplantısında birinci gündem maddesi olarak görüşmüş ve karar vermiştir. Kurul bu kararına 06.06.2013 tarihli yönetim kurulu kararı eki olarak yayımlanan usul ve esasların 6 ncı maddesinin 5 numaralı fıkrasının (e) bendinde yer alan hükmü gerekçe göstermiştir. Söz konusu bentte veri paylaşım taleplerinin Kurulda ilk görüşüldüğü tarihten itibaren en geç 3 ay içerisinde sonuçlandırılacağı belirtilmektedir. Madde metninden de kolayca anlaşılacağı üzere talebin illa ki de belirtilen sürede olumlu karşılanacağına dair herhangi zorlayıcı bir hüküm bulunmamaktadır. Sadece söz konusu talepler hakkında talep sahiplerine belirtilen süre içerisinde bir cevap verilmesi yeterli olacakken, bahse konu firmanın talebinin olumlu karşılanması yönünde zorlayıcı bir hüküm varmışçasına karar alınmıştır. Dahası, Kurul bu kararını alırken yapılacak yeni sözleşmenin danışmanlık hizmeti almak suretiyle yeni fiyatların belirlenmesine kadar ihtiyaç duyulan üç aylık süre ile sınırlı olmasını öngörmesine rağmen ilgili firma ile 25.11.2013 tarihinde akdettiği yeni sözleşmenin süresi 5 yıl olarak belirlenmiştir. Ancak Kurul, söz konusu

firmanın her geçen gün detaylandığı yeni yeni veri taleplerinin fiyatlandırılmasına yönelik bir takım yeni formülasyonlar belirlerken elinde hala dayanacağı hiçbir rasyonel analiz veya çalışma bulunmamaktadır. Halbuki aynı Kurul, gerek aynı toplantıda gerekse farklı tarihlerde gerçekleştirdiği diğer toplantılarında başka firmaların benzer nitelikteki veri taleplerini fiyatlandırma çalışması yapılamadığı gerekçesiyle ya reddetmiş ya da ileri bir tarihte değerlendirilmek üzere beklemeye almıştır. Sonuç itibariyle, Kurum tarafından genel sağlık sigortalıları ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere ait Kurum bilgi işlem sisteminde kayıtlı sağlık verilerinin ücret mukabili paylaşılmasına yönelik raporumuzun düzenlendiği tarihe kadar beş farklı firma ile sözleşme akdedilmiş ve bu sözleşmeler kapsamında yapılan veri paylaşımları sonucunda bugüne kadar Kurum toplamda yaklaşık 65.000 TL gelir elde etmiştir.

Kamu idaresi cevabında: Paylaşılacak verilerin ücretlendirilmesine yönelik danışmanlık hizmeti alınımının yapıldığı ancak çalışmaların henüz sonuçlandıramadığı belirtilmiştir. Bugüne kadar paylaşımların ise yönetmelik ve usul ve esasların yürürlüğe girmiş olması nedeniyle gelen taleplerin karşılanabilmesi amacıyla zorunluluk dolayısıyla ücretlendirildiği belirtilmiştir. Veri paylaşımındaki temel amacın Kuruma gelir sağlamak olmadığı, Kurum veri tabanında kayıtlı ham verilerin bilgiye dönüştürülmesi suretiyle ülkemiz sağlık politikalarının değerlendirilmesine katkı sağlamanın öncelikli amaçları olduğu vurgulanmıştır. Son olarak söz konusu danışmanlık hizmeti alımı neticesinde belirlenecek ücret tarifeleri çerçevesinde ilgili mevzuatta gerekli şartları taşıyan herkes ile bu paylaşımların gerçekleştirilebileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak: Sağlık verilerinin ücret karşılığında üçüncü kişiler ile paylaşılmasına yönelik herhangi bir kanuni düzenleme yapılmadığı sürece genel sağlık sigortası verilerinin paylaşılmaması;

Kurumun çıkaracağı yönetmelik ve mali hükümler içeren diğer düzenleyici işlemlerin Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlanması;

Yönetim kurulu kararı eki olarak yayımlanan usul ve esaslardaki Türk ceza hukukunun genel nitelikteki ilkelerine aykırı hükümlerin kaldırılması;

Mali saydamlık ilkeleri uyarınca; paylaşılacak genel sağlık sigortası verilerinin fiyatlandırılmasına ilişkin objektif kriterlerin belirlenerek kamuoyuna duyurulması;

gerekir.

1.3. Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü Tarafından Taşra Teşkilatına Yazılı Talimat Gönderilmesi

Kurumun kuruluş, teşkilât, görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esasları düzenleyen 5502 sayılı Kanun'a ekli (I) sayılı cetvelde kurumun teşkilat yapısı gösterilmiştir. Bu cetvele göre Kurum, Kurumun en üst amiri olan Başkanın başkanlığında bulunan Başkanlık teşkilatına bağlı merkez

Fusun Sarp Nebil | Teknopolitik

Seçim 2024

(/yazarlar/fusun-sarp-nebil)

(/haber/secim-2024)

Video (/video)

Yazarlar (/son-yazilar)

✉ fusun.sarp.nebil@gmail.com (mailto:fusun.sarp.nebil@gmail.com)

Gündem

(/haber/gundem)

T24 Haftalık (/haftalik)

Kitap24 (/k24)

Dünya (/haber/dunya)

18 Şubat 2024 Diğer - A +

Danıştay'ın 'Satılamaz' dediği sağlık verilerinin SGK tarafından 65 bin liraya satıldığı onaylandı

Sağlık verileri paylaşılsa ne olur?

Kişisel verilerin korunmadığı, ortalıklara döküldüğü bir çağda yaşıyoruz. Diğer yandan bu bir "pişkinlik" çağı gibi de gözüküyor. Bakıyorsunuz, bir şey yapanlar, onlar hakkında bilgi verenleri mahkemeye veriyor. Üstüne kaybettiğinde temyize gidiyor. Ne ilginç bir dünya. Tarih bunu nasıl yorumlayacak acaba?

Olay yeni değil; 2013 yılında SGK'nın verileri ANAP eski milletvekili Burhan İsen'in DataMed isimli şirketine 65 bin TL karşılığında sattığını, zamanın CHP Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı bir basın toplantısıyla açıkladı [1].

Arkasından CHP milletvekili Özgür Özel, SGK'nın İsen'e ait şirkete kişisel bilgileri para karşılığında sattığını bir televizyon programında söyledi. İsen bu televizyon programı üzerine, Özgür Özel aleyhine 50 bin liralık tazminat davası açtı.

Dava Ankara 11. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde görüldü tazminat talebi reddedildi [2]. İsen bu karara itiraz edip temyize gitti. Yargıtay 4. Hukuk Dairesi de dün mahkemenin kararının doğru olduğunu onayladı. Çünkü mahkeme ve Yargıtay'a sunulan SGK ile ilgili Sayıştay raporu da, Özel'in iddiasını doğruluyordu.

Yargıtay kararıyla, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun hastaların mahrem ve kişisel bilgilerini 21. Dönem ANAP Milletvekili İsen'e ait, DataMed isimli şirkete 65 bin liraya sattığı kesinleşmiş oldu. CHP'li Özel, "İktidarın kişisel verileri, hastaların mahrem bilgilerini satışa çıkardığı tescillenmiş oldu" dedi.

Sayıştay raporu satışı belgeliyor

Sayıştay raporunda, Genel Sağlık Sigortası verilerinin üçüncü kişilerle paylaşılması işleminin bir paylaşım değil satış işlemi olduğu, kurulun söz konusu veri taleplerini ücret mukabili karşılanmasına karar verebileceği belirtilirken,

"Sağlık verilerinin üçüncü şahıslar ile paylaşılmasına yönelik süreçte yaşanan belirsizliklerden bir diğerini ise söz konusu verilerin fiyatlandırılması hususu oluşturmaktadır. Kurum tarafından genel sağlık sigortalıları ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere ait kurum bilgi işletim sisteminde kayıtlı sağlık verilerinin ücret mukabili paylaşılmasına yönelik raporumuzun düzenlendiği tarihe kadar beş farklı firma ile sözleşme akdedilmiş ve bu sözleşmeler kapsamında yapılan veri paylaşımları sonucunda bugüne kadar kurum toplamda yaklaşık 65 bin TL gelir elde edilmiştir"

ifadeleri yer alıyor. SGK'nın faaliyet raporunda da veri paylaşımı sözleşmesi imzalanan firmalar arasında İsen'e ait DataMed Bilgi Yönetimi Limited Şirketi'nin ismi de bulunuyor.

SGK satamayacağı bilgileri satmış, bundan sonra ne olur?

Doğrusu biz de merakla bekliyoruz ne olacağını. Sonuçta 5-6 sene önce SGK bu ülkenin tek genel sigorta kurumu olarak, elindeki milyonlarca sağlık verisinin gizliliğini koruması gerekirken, bunları satmış. Eğer Özgür Özel'in yukarıdaki açıklamasına bakılırsa da, bunların içinde mahrem bilgiler bulunuyormuş. Dolayısıyla SGK yapmaması gereken bir şey yapmış.

Ayrıca olayın DataMed tarafı da var. Acaba onlar ellerine aldıkları veriyi ne yaptılar? Mesela bir sağlık sigortası firmasına mı sattılar? Eğer böyleyse onların durumu nedir?

2016 yılında Kişisel Verilerin Korunması Kanunu çıkarıldı ama olay ondan önceki bir süreci kapsıyor.

Hukukçular bu aşamadan sonra ilgili hukuk kurumlarının re'sen dava açmasını beklediklerini belirtiyorlar. En azından SGK'ya.

TTB başvurdu, Danıştay daha önce satılamaz kararı yayınladı

Bugünlerde yöneticilerinin gözaltına alındığı ve isminin başında "Türkiye" ifadesinin çıkarılmasının tartışıldığı Türkiye Tabipleri Birliği (TTB) var ya, onlar daha önce SGK'nın (dolayısıyla hükümetin) bu konudaki yanlışına karşı harekete geçmişler ve Danıştay'a başvurmuşlardı.

Yukarıdaki Sayıştay raporundan da görüldüğü üzere, anlaşma yapılan tek şirket DataMed değildi. Toplamda 5 şirketle anlaşma yapıldığı, giderek başka şirketlere satış yapılacağı da görülüyordu. Bu nedenle TTB 2015 yılında Danıştay'a başvurmuştu.

Danıştay da Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) başvurusu üzerine, SGK'nın sağlık verilerini işleyemeyeceği, paylaşamayacağı ve satamayacağı kararı vermişti [3].

Sağlık verileri paylaşılsa ne olur?

Hasta verilerinin elde edilmesi bazen o kişinin "iş hayatı" ya da "özel hayatı" açısından kısıtlayıcı, sınırlayıcı ya da bireyin reddedilmesini sağlayacak hale gelebiliyor. Bu nedenle de özenle korunması ve ancak gerekli olduğu kadarının ortaya çıkarılması lazımken, bu konuda hayli hatalı davranış söz konusu. Örneğin işverene verilen sağlık raporlarında hastalığın belirtilmesinin bir sakınca olduğu düşünülüyor. Ya da kendisi hakkında ön yargı oluşmasına neden olan cinsel ya da diğer sağlık sorunları.

Kişisel sağlık verilerini satın alanlar hastane, ilaç firmaları, sağlık sigortası firmaları olabiliyor. Bunlar bu yolla kazançlarını maksimize etmeyi planlıyorlar.

Örneğin kısa bir süre önce, yabancı ilaç firmalarının pahalı ilaç kullanan kişilerin sağlık verilerini eczaneler üzerinden toparlamaya çalıştığını yayınlamıştık [4]. Düşünün ki, bu firmalar bu bilgilerle acaba ne yapıyorlardı?

Sağlık verileri o kadar kıymetli ki, geçen yıl Güneydoğu Anadolu bölgesinde hastanelere iş yapan bir firmanın da bilgileri çaldığı ortaya çıkmıştı [5]. Zaten güvenlik firmaları da, hackerların iyi korunmayan sağlık verilerinin arkasında olduğunu ve bunun önemli bir gelir kaynağı olduğunu açıklıyorlar [6].

SGK'nın özel hastanelere uyguladığı damar ya da avuç içi tanıma sistemleri de, kişisel verilerin gizliliği kapsamında eleştiriliyor.

6698 Sayılı KVKK

Bu olaydan çok sonra, 2016 yılında Kişisel Verilerin Korunması Kanunu TBMM'den geçti ve yürürlüğe girdi [7]. Kanunda kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkumiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veri sayılıyor. Bu kanuna göre sağlık verileri ancak anonimleştirilerek (isim ve adres gibi bilgiler hariç) paylaşılabilir.

- [1] [CHP Milletvekili Atıcı, SGK'nın Veri Paylaşım Kararını Sert Sözlerle Eleştirdi](http://www.turk-internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=40702) (<http://www.turk-internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=40702>).
- [2] [Sayıştay Denetim Raporu'na Göre SGK Kişisel Verileri Satmış](http://www.turk-internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=52267) (<http://www.turk-internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=52267>).
- [3] [AYM İptal Etti, Danıştay Karar Verdi; 'SGK Sağlık Bilgilerini İşleyemez, Paylaşamaz, Satamaz'](http://www.turk-internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=50566) (<http://www.turk-internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=50566>).
- [4] [Yabancı İlaç Firmaları --Türkiye'de Yasak Olmasına Rağmen-- 3 bin TL Üstü İlaç Kullanan Hasta Bilgisi Topluyorlar](http://www.turk-internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=57435) (<http://www.turk-internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=57435>).
- [5] [Seçmen Verilerinden Sonra Sağlık Verileri Sızdı; HIV Sonuçları ya da Kürtaj Kayıtları Var](http://www.turk-internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=53104) (<http://www.turk-internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=53104>).
- [6] [Siber Suç Ekonomisi Sağlık Sektöründeki İyi Korunmayan Verilerle 'Büyüyor'](http://www.turk-internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=54374) (<http://www.turk-internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=54374>).
- [7] [Kişisel Verilerin Korunması \(KVK\) Kanunu Yürürlüğe Girdi](http://www.turk-internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=52734) (<http://www.turk-internet.com/portal/yazigoster.php?yaziid=52734>).
- [8] [6698 Sayılı Kişisel Verileri Koruma](https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/04/20160407-8.pdf) (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/04/20160407-8.pdf>) Kanunu

YAZARIN TÜM YAZILARI (/yazarlar/fusun-sarp-nebil).

[sgk \(/etiketler/sgk\)](#), [sağlık \(/etiketler/sağlık\)](#), [sosyal güvenlik \(/etiketler/sosyal güvenlik\)](#), [veri \(/etiketler/veri\)](#), [özel bilgi \(/etiketler/özel bilgi\)](#)

(/)

[Son Dakika \(/son-dakika\)](/son-dakika)[Seçim 2024 \(/haber/secim-2024\)](/haber/secim-2024)[Video \(/video\)](/video)[Yazarlar \(/son-yazilar\)](/son-yazilar)[Gündem \(/haber/gundem\)](/haber/gundem)[T24 Haftalık \(/haftalik\)](/haftalik)[Kitap24 \(/k24\)](/k24)[Dünya \(/haber/dunya\)](/haber/dunya)

Diğer

[Gündem \(/haber/gundem\)](/haber/gundem)

T24 'alıcı' olarak araştırdı: Veri hırsızlığı skandalında son perde; siyasi liderler dahil Türkiye'de herkesin kişisel bilgileri 150 liraya satışta!

Sahte kimlik oluşturulabiliyor, MERNİS bilgilerine ulaşılabilir

06 Mart 2024 17:11

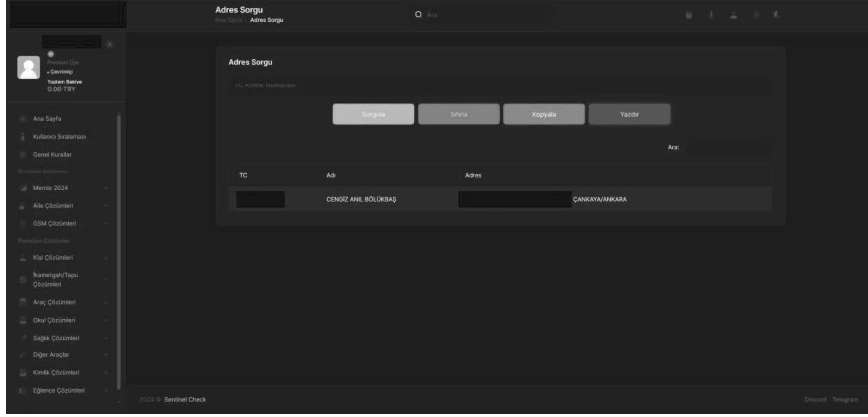
- A +

[Cengiz Anıl Bölükbaş \(/muhabir/cengiz-anil-bolukbas\)](/muhabir/cengiz-anil-bolukbas)

Uzun süredir sosyal medyada kişisel verilerin sızdırıldığı, para karşılığı satıldığı, buna karşılık yetkili makamların bu konuda harekete geçmediği tartışmaları sürüyor. Sosyal medyada onlarca hesap, bütün Türkiye'nin verilerinin uygun fiyatlarla alınabileceğine yönelik reklam yapıyor. T24, kişisel verilerin gerçekten bu hesap sahiplerinde bulunup bulunmadığını araştırdı, onlarca hesaba bağlantıya geçerek, iddiaların doğruluğunu soruşturdu. Sonuç, vahim. Sadece 150 TL karşılığında, bütün Türkiye'nin nüfus bilgilerine gerçekten ulaşmak mümkün. Siyasilerin ev adreslerinden, insanların özel sağlık bilgilerine, telefon numaralarından, medeni durumlarına kadar her türlü bilgisini para

karşılığı iletilen panel üzerinden araştırabiliyorsunuz. Bilgilerin güncelliğini denetlemek için yakın çevrede bulunan, kısa süre önce adres değiştiren ya da sağlık raporu alan insanların bilgileri sorgulandığında da yüzde yüz doğru sonuçlar çıktığı görülebiliyor. Panelde ayrıca sahte kimlik oluşturmak da mümkün.

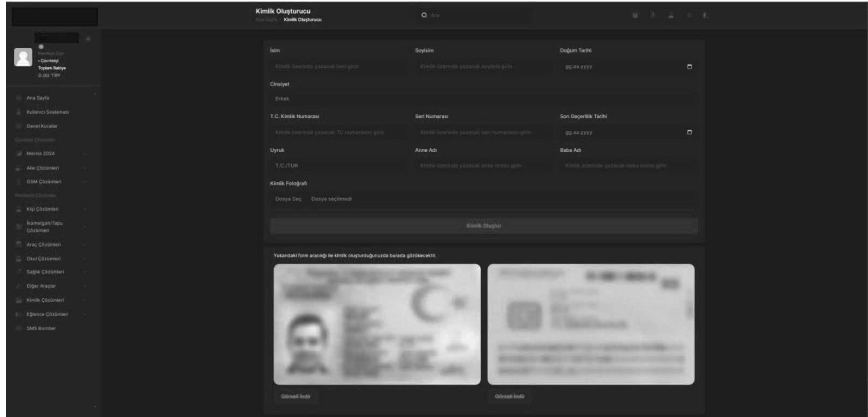
Sosyal medyada onlarca hesap, insanların kişisel verilerine para karşılığı ulaşılabilceği yönünde reklam yapıyor. Bu hesaplarla iletişime geçildiğinde, bazılarının dolandırıcılık amacıyla kurulduğunu, bazılarının eski bilgilere sahip olduğunu kısa bir sohbet sonunda anlamak mümkün. Yine kısa bir araştırmadan sonra gerçek ve güncel kişisel bilgilerin sızdırıldığı panel görüntülerini paylaşan bir hesaba ulaştık.

2 ay önce değiştirilen ikametgâh bilgileri mevcut

Kişisel bilgileri satan kişiyle sitenin güvenilir olup olmadığı konusunu konuştuk. Satıcı özellikle paneldeki bilgilerin daha önce sızdırılan database'ler olmadığını ve sürekli güncel bilgilerin geldiğini ifade etti. Satıcı, daha önce panelin kapatıldığını ve 2 gün önce yeni panel kurduklarını söyledi. Satıcı bu durumdan ötürü panelin bazı bölümlerinde dönem dönem bakım yapıldığını ve güncel verilerin eklendiğini vurguladı.

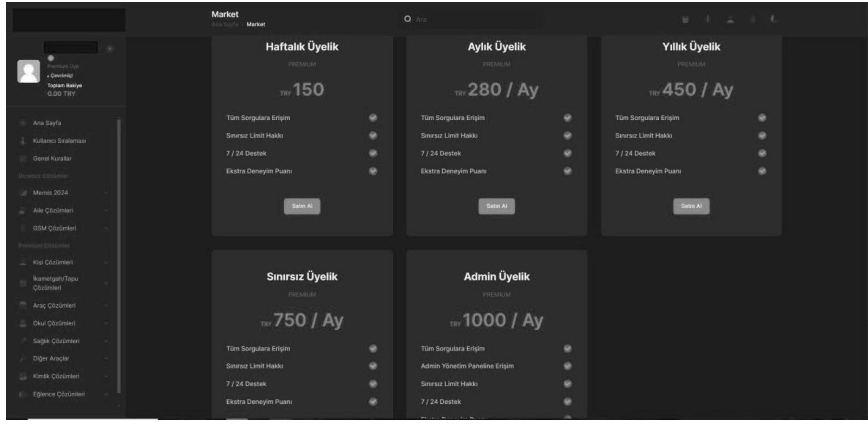
Paneli doğrulama adına satıcı, sistem içerisinden sorguladığı kişilerin kişisel verilerinin görüntülerini attı. Görüntülerin geçmiş döneme ait olabileceğini belirterek, güvenilirliğini test etmek istediğimizi söyledik. Bunun üzerine kendi ismimi vererek ikametgâh bilgilerimi istedim. Bunun üzerine satıcı yaklaşık 2 ay önce değiştirdiğim güncel ikametgâh bilgilerimin görüntüsünü attı. Yakın çevreden birkaç kişinin sorgularını yaptığımızda da doğru sonuçlara ulaştık.

Haftalık, aylık, yıllık ve sınırsız paketler var

Görüntülerin yolanmasının ardından satıcıya panele üyelik işlemlerini sorduk. Satıcı, panele üyeliğin haftalık 150 TL, aylık 280 TL, yıllık 450 TL, sınırsız kullanımı da 750 TL olduğunu söyledi. Haftalık paket almak istediğimi belirtmemizin ardından attığı hesap numarasına paranın yolanmasını istedi.

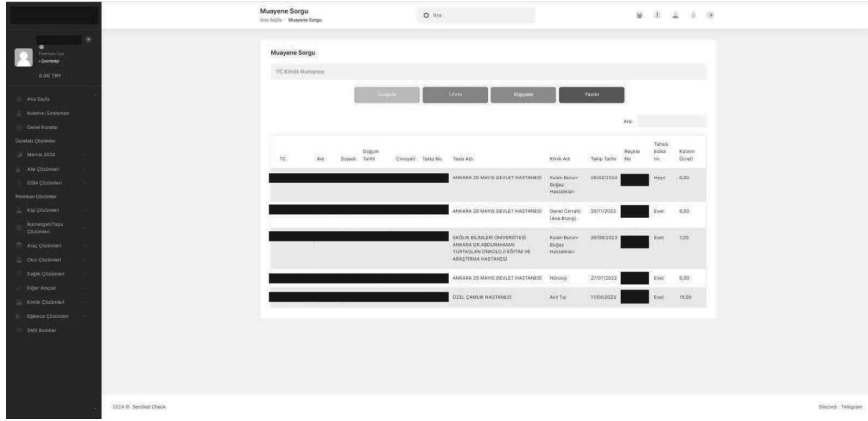
Parayı hesaba gönderdikten sonra satıcı bir link atarak açılan sayfada hesap oluşturmamız gerektiğini söyledi. Açılan sayfada hesap oluşturduktan sonra hangi mail adresini kullandığımızı ilettik. Satıcı, gönderdiğimiz paranın hesaba gittiğinin bildirimi geldikten sonra yöneticinin onayıyla birlikte siteye girebileceğimizi dile getirdi. Yaklaşık 1 saatlik bekleyişin ardından satıcı, "Paneli kullanabilirsiniz" diyerek mesaj attı.

MERNİS bilgileri de yer alıyor

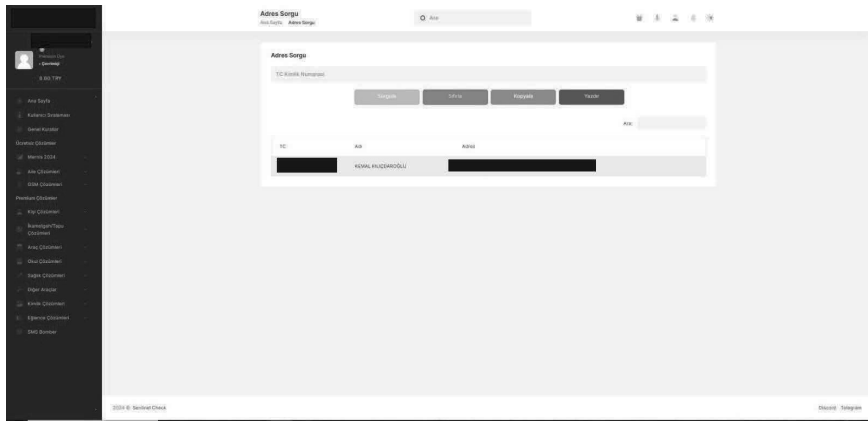
Girdiğimiz panelde birçok başlık mevcut. Kişisel verilerin yayımlandığı bu panelde, İçişleri Bakanlığı'nın Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi'ndeki (MERNİS) ad-soyad, T.C. kimlik numarası, aile, soy, adres, hastane bilgileri ile cep telefonu numaraları bilgileri, "MERNİS 2024" isimli sekmede bir aramayla bulunabiliyor.

Bununla birlikte panelde; medeni haliniz, üzerinize olan tapular, nerede çalıştığınız, mesleğinizin ne olduğu, üzerinize kayıtlı olan araçlar ve plakaları, okul ve üniversite bilgileri ve IBAN'ınıza ulaşılabilir.

Yakın zamanlı hastane ve randevulara ulaşılabilir

Panelde ayrıca, hastane randevularınız ve reçete edilen ilaç bilgileri de yer alıyor. Bilgilerin güncel bilgi olup olmadığını kontrol etmek için yakın zamanda hastaneye giden bir arkadaşımızı arattık. Şubat ayında hastaneye giden arkadaşımızın hem randevu bilgileri hem de kullandığı ilaçlar saniyeler içerisinde karşımıza çıktı.

Sahte kimlik oluşturulabilir

Panelde tüm bu bilgilerin dışında, "kimlik oluşturucu" isimli bir sekme de yer alıyor. Bu sekmede istediğiniz bilgilerle yeni bir T.C kimlik kartı oluşturmanız mümkün. Bilgileri girdikten sonra panel size bir kimlik kartı görseli oluşturuyor.

Bunun dışında sekmede milyonlarca insanın genellikle hesap doğrulama adına kimi sitelerin istediği kimlikleriyle çekildikleri fotoğraflar da bulunuyor.

FÜSUN SARP NEBİL YAZDI - 85 milyon verinin çalınmasında BTK'nın ve Ulaştırma Bakanlığı'nın payı (https://t24.com.tr/yazarlar/fusun-sarp-nebil/85-milyon-verinin-calinmasinda-btk-nin-ve-ulasirma-bakanligi-nin-payi,40446).

HABERLER

108 milyon yurttaşın tüm kişisel verileri çalındı, BTK verileri koruyamadığını kabul ederek Google'dan yardım istedi

09 Eylül 2024

Resmi kurumlarda kaydı olan 108 milyon yurttaşın kimlik numaralarından ev adreslerine kadar tüm kişisel verileri çalındı. Çalınan veriler arasında 82 milyon kişinin ikamet adresi ve 134 milyon da GSM numarası yer aldı. Verileri korumakla yükümlü olan BTK, verileri koruyamadığını kabul ederek Google'dan yardım istedi.

ALİ SAFA KORKUT

Resmi kurumlarda kaydı olan 108 milyon yurttaşın **ad, soyad, tc kimlik numarası, aile sıra numarası, birey sıra numarası, doğum tarihi, doğum yeri; nüfusa kayıtlı oldukları il, ilçe ve köy, medeni durum, ölüm tarihi, ikamet adresi ve cep telefonu numarasından oluşan kişisel verileri** çalındı.

Verileri çalan bilgisayar korsanları, bunları **“Yenilenmiş TC”**, **“Adres”**, **“GSM”**, **“101m”** ve **“GSM”** (ikinci bir dosya) isimli beş farklı Google Drive dosyasında topladı.

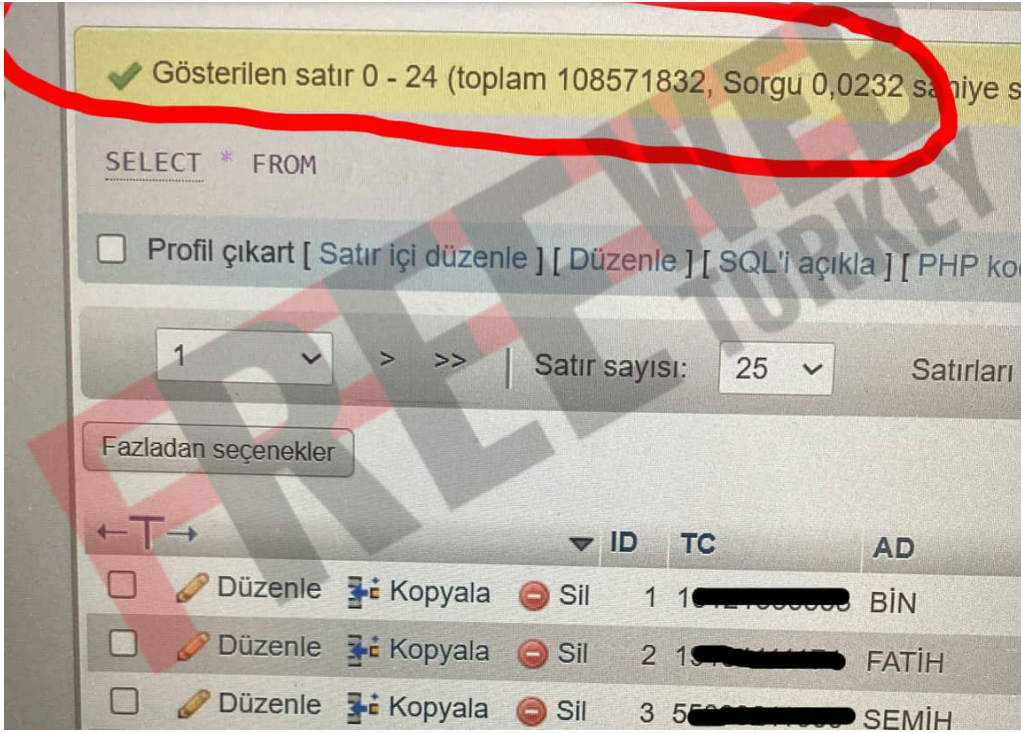
Verilerin çalındığını fark eden Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM), Google ile iletişime geçti ve **“Kanunen yurttaşları kimlik avı saldırıları, kullanıcı hesaplarının ele geçirilmesi ve veri sızıntıları gibi her türlü siber saldırıya karşı korumakla yükümlüyüz”** diyerek yardım talep etti.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) bünyesinde faaliyet gösteren USOM, **“Bu doğrultuda, kritik öneme sahip olduğu iddia edilen bazı verilerin sisteminize başarıyla yüklendiğini önemle dikkatinize sunarız”** ifadesiyle Google'a ilgili Drive dosyalarının bağlantılarını iletti ve **“acil”** koduyla **“derhal”** kaldırılmalarını istedi.

108 milyon TC kimlik numarası, 82 milyon kişinin ikamet adresi, 134 milyon GSM numarası: Dosyaların toplam boyutu 42 GB

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olup olmadığı fark etmeksizin, Türkiye'deki herhangi bir resmi makamda kaydı bulunan tüm yurttaşların verilerinin yer aldığı beş dosyanın toplam boyutu 42,18 GB.

Çalınan veriler arasında **108 milyon 571 bin 832 kişiye ait TC kimlik numarası, 82 milyon 322 bin 190 kişinin ikamet adresi ve 134 milyon 817 bin 279 cep telefonu numarası** yer aldı.

İçinde milyonlarca kişiye ait kişisel verilerin bulunduğu dosyaların formatıysa veri kaydı için tercih edilen ilk format olan XLS (Microsoft Excel) veya CSV değil. Verileri çalan bilgisayar korsanları, dosyaların boyutunun büyük olması sebebiyle onları bir veritabanı yönetim sistemi olan MySQL'in MYD ve MYI formatlarında kaydetmiş.

MySQL, bu tür büyük boyutlu veri setlerini kaldırabilecek veritabanı yönetim programlarından biri. Bu ve benzeri programlar, veritabanına aynı anda yüzbinlerce istek gönderebilme kapasitesine sahip olduğu için bu verileri işlemek isteyenler bu tür programları kullanıyor.

BTK'dan Google'a: “İşbirliğinizi rica ediyoruz”

Google'dan işbirliği yapmasını “rica eden” USOM, aynı zamanda ilgili dosyaları Drive'a yükleyen kişi veya kişilerin kullanıcı hesap kimlikleri, IP adresleri ve port numaralarını da istedi.

Şirkete gönderilen 29 Temmuz ve 3 Eylül tarihli iki ayrı yazıda USOM, “Bu konudaki hızlı yanıtınız, etkilenen kullanıcıların bütünlüğünü ve güvenliğini korumak açısından büyük önem taşımaktadır” dedi.

MLSA suç duyurusunda bulunmuştu

Free Web Turkey, kişisel verilerin çalındığını 2023 yılında da ortaya çıkarmış ve bunun üzerine İçişleri Bakanlığına dava açmıştı. Açılan davanın reddedilmesi üzerine konuyu Anayasa Mahkemesi'ne taşıyan MLSA Hukuk Birimi, verileri korumakta ihmal gösteren

HUKUKİ DESTEK

Ulaştırma Bakanı Uraloğlu, veri çalınması haberini doğruladı: "Kişisel verilerimiz çalındı"

HUKUKİ DESTEK | 12 EYLÜL 2024

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, FreeWebTurkey tarafından gündeme getirilen ve MLSA'nın yargıya taşıdığı kişisel verilerin çalınmasını doğruladı. Uraloğlu, sızıntının Sağlık Bakanlığından kaynaklandığını söyledi.

9 Eylül Pazartesi günü Free Web Turkey'de yayımlanan haberle, resmi kurumlarda kaydı olan 108 milyon yurttaşın kimlik numaralarından ev adreslerine kadar tüm kişisel verileri çalındığı ortaya çıktı.

TR

üzerine, MLSA konuyu Anayasa Mahkemesi'ne taşıdı.

"108 milyon yurttaşın tüm kişisel verileri çalındı, BTK verileri koruyamadığını kabul ederek Google'dan yardım istedi" başlıklı haber hakkında konuşan Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, iddiaları doğruladı.

Beştepe'deki Kabine toplantısının ardından gazetecilerin sorularını yanıtlayan Uraloğlu, sızıntının Sağlık Bakanlığının gerçekleştiğini söyledi.

Uraloğlu, "Bu pandemi sürecindeki hatırlarsınız, sağlık sisteminden bir sızıntıdır. Onun haricinde yok. İnsanların güncel verilerinin çalındığıyla ilgili bir veri yok. Pandemi sürecinde bazı bilgilerin maalesef belli şekliyle elde edilmiş olduğu doğru. O süreçte o maalesef önlenemedi" dedi.

[Önceki](#)[Sonraki](#)